

Nr 1-53

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis,

ISZLEIDŽIAMAS

J. J. Paukštis & Co.

METAS SEPTYNIOLIKTAS .

PLYMOUTH, PA. U. S. A.

1902 m.

TURINYS.

Peržvalga

lietuviskų reikalų ir atsitikimų tautos gyvenime — kiekvienam numeryje.

Isz Lietuvos

žinios ir korespondencijos isz yvairių Lietuvos szalių — kiekvienam numeryje.

Politiszkos žinios

isz Amerikos ir visų svieto dalių — maž ne kiekvienam numeryje.

Žinios apie darbus

isz Amerikos ir apie darbininkų reikalus — kiekvienam numeryje.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

visokios žinios ir korespondencijos isz tų vietų, kur gyvena lietuviai — kiekvienam numeryje. Teipgi žinios isz Anglijos, Skotijos ir kitų szalių kelintuose num.

Isz visur

trumpos žinutės isz viso svieto apie žymesnius atsitikimus — kiekvienam numeryje.

Isz Amerikos

visokios yvairios žinios — kiekvienam numeryje.

Eiles.

Kas ore skamba	179
Iszsiliuosavęs	192, 205
<i>Kėksztas.</i> Wyomingo klonyj.	255
— Vakarinė keleivio daina	494
— Tik jai vienai	—
— Isz Kėkszto užrasų	—
Die Antwort der Raecher	255
<i>Pr. Vaiczaitis.</i> Pasveikinimas E. A. Volteriui	265
— Dienoje gimimo p. V.	494
Darkytas jautukas	—
<i>Amerikos Lietuwaitė.</i> Draugo mirtis	480
— Svajonė	494
<i>Tarnaitis.</i> Sunkioj valandoje	493
<i>Sziaulėniskis.</i> Ažuolėliui	527
<i>J. Barsdyla.</i> Sėjikas	—
<i>J. L. Jonui Macziui</i>	—
<i>Gylis.</i> Dabartinė Lietuva	631

Bibliografija.

Naujas Elementorius	100
Dvyniai vagių	—
<i>J. Schickopp.</i> Gramatyka Litewska	112
Pasaka apie kantrią Aleną	—
Palangos Juzė	133
Ne gada! arba baisus sapnas	—
Svieto pabaiga	181
Grabnyčių žvakė	—
Vardan teisybės	—
Polska kultura na Litwie	—
Die Wolfenbuetteler litauische postillenhandschrift aus dem Jahre 1573	—
Albumas lietuviszkos parodos Paryžiuje	241

Iszgama. Drama II aktuose	—
Kaip apsireiszkia gyvastis žmogaus kune	253
<i>Žemaitė.</i> Paveikslai III.	—
— Atminimai	278
<i>B. Nebepirmas</i> paveikslėlis	264
<i>Dr. J. Basanavicius.</i> Ožkabalių dainos I	278
— Ožkabalių dainos II	408
<i>M. Radzeviciūtė.</i> Žemių dulkės	278
<i>P. Daujotas.</i> Kur mūsų iszganymas?	396
<i>Diksztein.</i> Kas isz ko gyvena?	—
<i>R. L. Stevenson.</i> Išdų sala	—
<i>L. P. Judoszius</i>	—
Aventino neregė	408
Pirmutinis balius	—
<i>Dvi Moterys.</i> Velnias spąstuose	—
<i>L. Buechner.</i> Spėka ir medega	—
Tekinimo amatas	—
Pirmyn! Darbininkų eilės ir dainos	457
Gyvenimo vaizdėliai	—
Darbo diena	—
<i>P. Nėris.</i> Avizų auginimas	—
<i>Jonas Gražys.</i> Aukos karės dievui	470
Bendraitė	471
Szventosios Rosijos Misijonieriai	—
Szventė 1 Gegužės 1902	507
Krilovo pasakos (proza)	—
Vienas isz mūsų tur apsivesti	—
<i>Jr. Jonas.</i> Lietuviai Amerikoje	—
Atsiliepinimas Liet. Dr. „Želmuo“ Paryžiuje	—
Viena diena be melo	553
Ryksztės	—
Seno kareivio pasakojimas	—
Apsireiszkimai isz žemės gyvenimo	—
Pasakojimas Antano Tretininko	—
Žiwataj szwėtuju	—
Davatku kninga	—
Vanagai ir toksai sapnas	589
<i>Kun. Ant. Drazdauckas.</i> Giesmės svietiszkos ir szventos	—
Kaip prancuzai už laisvę kariavo	—
<i>P. M.</i> Naujas kalendorius 1903 metams	601
Darbininkų Balsas num. 6	614
Kas reikia žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui	615
Gyvenimas szv. Kazimiero	626
<i>K. B-a ir M. P-s.</i> Dėdė atvažiavo	640
<i>Ereminas L.</i> Dainos sutaisytos ant 4 balsų	—
Nekrologija.	
<i>J. Naujokas.</i> Vincas Gustaitis	178
Ignas J. Grieszius	401, 454, 468, 527
Emile Zola	516
Jonas Maczys	605
Vysk. Antanas Baranauckas	—
Belletristika.	
<i>Driskius.</i> Atsipszau	11
<i>Prospero Merimee</i> Baltramiejaus naktis	nuo 1 iki 9 num.
<i>M. Radzeviciūtė.</i> Žemių dulkės	1 iki 7 num.
<i>Perkuno vaikas.</i> Kam linksma, o kam aszaros	70
Viskas už burus	107
<i>J. B-o.</i> Žmogus ir mulas arba kam geriaus?	110
Obmanovai (Rusijos carų gimine)	131
<i>Artojo vaikas.</i> Szventi beržėliai	167
<i>A. Visztalius.</i> Tėvo rodos	190, 203

<i>M. Gorkij.</i> Daina apie audraszauklį	217	Protestai prieš suvaržymą ateivystės	—
— Sugriautoji tranka	312	Vilniaus vyskupo raszlas	226
<i>L. Tolstoj.</i> Grudas	347	<i>Szutra.</i> Valžia ir bažnyčia	227
— Kristaus kankintinis	371	Mes baltieji vergai	247
— Szueka pertekusių žmonių	602	<i>Pagaiksztis.</i> Nevalios namai	258
— Stacziatikų dievmaldystė kalėjime	638	<i>Smilczius.</i> Zodelis apie mūsų kunigus	261
<i>Brolis.</i> Jurgis Durnelis	85 iki 42 num.	<i>Augsztaitis.</i> Varžymas ateivystės Anglijoj	—
<i>Darbininkas.</i> Pragaras	429	<i>Dr. J. T. Želvienė.</i> Pabudimas	262
<i>Bijunas.</i> Puota	46 iki 48 num.	— Darbas ir kapitulas	282, 297, 306
— Nuskintaz žiedas	578, 591	<i>P. Mikolainis.</i> Protokolas 17-to seimo S. L. A.	274, 286
Darbininkų pietus	573	<i>J. Ramanauckas.</i> Apvaikszcziojimas 1 d. gegužės „Moterių Dr“	275
<i>P-a.</i> Kaliniai	586	<i>Ona Uzkurienė.</i> Zodelis į moteris	276
<i>Žemaitė.</i> Klebono gospadinė. Monoliogas	611	„Žiburelio“ dr. įstatai	288
Populiariszka moksliszki rasztai.		Rasas apie lietuvius	300, 311
<i>Dr. J. T. Želvienė.</i> Psykologija	3 iki 50 num.	Konkursas paraszymui <i>Dr. V. Kudirkos</i> biografijos	318
Atgaivivimas szirdies	603	Nubaudė rakalį <i>Dr. Michailovą</i>	342
Rasztaiz sz tautos ir draugijos gyvenimo.		Pirmasis Praszų Lietuvių Susivienijimo seimas	354
<i>P. Drujotas.</i> Kur mūsų iszganymas?	6 iki 22 num.	Auszros Draugystės reikaluose	362
<i>P. Medeksza.</i> Kunigija ir svietiszka valdzia	22 iki 28 num.	<i>J. S. Pru-e'aitis.</i> Balsas isz visuomenės	373
Maisztai Rusijoje	288	<i>Jonas Rudnickas.</i> Darbininkai nesiduokite apsigauti	379
<i>A. Dodel.</i> Pasaka. Pavesta neturteliams	323	Paszelpa straikieriams	380, 392, 415
Grįzta kryziokų gadynė	324	Kur jie zengia?	—
<i>Kartis.</i> Dvasiszki ja ir valdzia	335	<i>J. K.</i> Darbininkai vienyjasi	381
<i>A. J. Daubaras.</i> Adomas Mickeviczia	28 iki 31 num.	<i>New Yorkietis.</i> Ateiviai isz Latvijos	390
<i>Žagaras.</i> Svieto valdonai	346	Isz pragaro	—
<i>Brolis.</i> Pagieža	31 iki 35 num.	<i>J.</i> Iszjuokta liuosybė	416
<i>P. Daujotas.</i> Mūsų reikalai	395, 407	<i>J. Naujokas.</i> Geras zenklas	—
<i>Darbininkas.</i> Sapnas	455	— Paszelpa straikieriams	463
<i>Dr. J. T. Želvienė.</i> Darbo istorija	464, 477, 490, 511, 523, 535, 548, 560, 571	<i>J. L.....s.</i> Darbininkų prieszai	417
<i>P. Mikolainis.</i> Straikas, socializmas ir politika	513, 538	Laidotuvės <i>I. J. Griesziaus</i>	419
Socializmas pryszakyje	515	<i>M. Auksztaka niutė.</i> Progresan moters	420
<i>L. Tolstoj.</i> Nužudymas politiszkių prasikaltėlių	623	<i>Kregždunaitis.</i> Kunigas-zandaras	426
Propaganda maskolių kariuomenėje	619	— Į darbą už idėją	506
Reikalai Tev. Myl. Draugystės.		<i>J. A.</i> Viztaliaus laiszkas	432
22, 57, 82, 93, 128, 153, 165, 189, 203, 243, 302, 310, 333, 406, 431, 446, 467, 495, 518, 530 537, 550, 562, 576, 596, 609, 623.		<i>Miglaputis.</i> Popieziijos prisikymai	434
<i>T. M. Dr.</i> kuopoms rinkime naujo komiteto	502	<i>Darbininkas.</i> Darbininkų diena Chicagoje	—
<i>T. M. Dr.</i> iszrinkimas naujo komiteto	585	<i>M. Pa'tanavyčia.</i> Susizino:kime	454
Reikalai Susiv. Liet. Amerikoje.		Mūsų kankintiniai	462
21, 32, 46, 56, 94, 128, 142, 152, 176, 188, 200, 213, 223, 250, 310, 323, 345, 358, 368, 383, 406, 431, 447, 492, 502, 518, 526, 537, 554, 576, 585, 609, 622.		Vardan teisybės	467
Yvairus rasztaiz nuo lietuvių.		<i>L. Matulevyczia.</i> Svarbi pradzi: Shenandoah'ė	—
Atsiszaukimas sz. Antano parapijos Philadelphijoje	10	<i>Amerikos Lietuvaitė.</i> Vakaz ir szia:dien	479
<i>M. J. Czepon's.</i> Gelbėkimės	—	<i>Keleivis.</i> Isz kelionės	480, 531, 597
<i>Tremų Ignas (Grieszius).</i> Mūsų reikaluose	22	<i>Matukas.</i> Kersztas	486
<i>J. Tareila.</i> Girtybės vaisiai nelaimė	—	Susivienijimo Liet. Amer. sąnariams	490
Protestas Lietuvos Szanų <i>Dr. Brooklyn, N. Y.</i> priesz kun. <i>Kaulakį</i> ir <i>Kaminską</i>	59	Atsiszaukimas Philadelphijos Latvių	501
Parodos reikalai	66	<i>Irsz.</i> Keli zodziai apie lietuvių isztrėmimą	509
<i>J. K.</i> „Tėvynei“	69	<i>Nebylys.</i> Darymas pravardzių	527
<i>Kun. V. Dembskis.</i> Protestas	95	<i>Sesuo.</i> Aprėdalas	531
Atidėk viską szalin, isz nepadarysi, kaip czia paraszyta.	116	<i>Lauruks.</i> Isz po sziaudinio stogo	533
<i>V. Norvaisza.</i> Ką padaro bendrovė	—	<i>A.</i> Kankintinio laiszkas	534
— Savo vardą neprimesk kitam	214	<i>Buvezis.</i> Simano Daukanto 109 sukaktuvės	538
<i>T. Astramskas.</i> Apie vietų vardus	128	<i>Skribliaus Sunus.</i> Darbas dėl savo naudos	539
<i>Smaigas.</i> Viktoras Hugo	130	<i>Nevala.</i> Isz Karaliaucziaus į Berlyną	542
<i>Pavyškupis.</i> Ko reikia tikėtis nuo airiszkių vyskupų	156	— <i>P. Matulaitis.</i> Broliai lietuviai	545
<i>Dr. J. Basanavičius.</i> Mano kritikams	492	Szelpkime kankintinius	546
— Ar nereikalinga mums „etnografiszka“ draugystė	156	<i>Dr. J. Szliupas.</i> Atsiliepinimas	553
<i>Skambutis.</i> Atzvilgis į praeitį	167	— Szelpimo kankintinių reikaluose	585
— Vokietijos lenkai	614	— Atskaita Komiteto Paryziaus parodos Amer.	269
<i>M. Antanaitienė.</i> Sesers nesnauskim	177	<i>J. L. Žukauckas.</i> Kankintiniai	558
„Auszros“ Draugystės įstatai	178	Persekiojimas dvasiszkijs Lietuvoje	559
Lietuviszkos vakaruszkos Petropilėje	179	Kankintinio laiszkas	571
Lietuviszkoji drama Petropilėje	189	<i>M. Bridickas.</i> Godok senatvę	572
Lietuvių vienybės reikaluose	202	<i>P. M. Aresztas</i>	582
<i>K-a-s.</i> „Zvaigzdei“	213	Kalėjimas	595
<i>I. J. Grieszius.</i> Norintioms ir norinczioms pasimokinti	152	Kalvarijos kalėjime	606
		<i>Aitvaras.</i> Padėjimas kunigų Prancuzijoje	609
		Administratyviszkas parėdkas Maskolijoje	618
		<i>Snaudalis.</i> Kaimo mokykloje	622

VIEŅYBE LIETUVŅIKŪ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 1.

Plymouth, Pa., d. 1 Sausio (January) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainymą adrebutinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinczių pamatyti mūsų laikraštį siunčiamame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iszvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Panksztyt & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job Printing in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku

Iszeina kozną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
I UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį	50c.
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitaip nesistunczia, kaip tik per MONEY ORDER, oa registravotose gromatose ant szito antraszo:

J. J. Panksztyt & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didziausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų krautuvė visam mieste.

Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemiszkus dalykus. Gerą muilą, szepeczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaipo vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

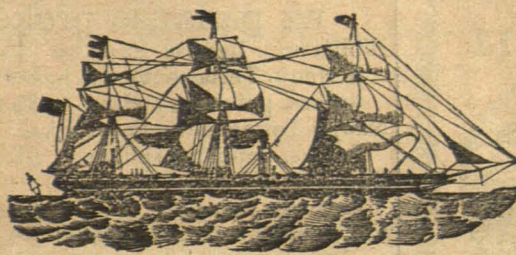
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigūs greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.

Czia gauši pigianias laivakortes ir pigiai nusiųsi pinigūs į visas evieto dalis.

TRAJANKA

(APSERGĖTA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių žolių, szaknų, žievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25 centai, su prisiantimu per pacztą 35 centai, \$1.00 už svarą.

Perkupcziams 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius

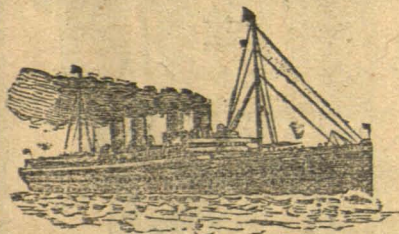
103 Grand str.

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų irsiunčiu pinigūs į visas dalis svieto Dovyernastis (pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigūs ont amerikonzszkų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ognies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliauvszj užlaikytų kastlegarnėje, tegul szauktas prie manęs, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o barte užganėdinti.

Daugiau kaip 30 metus iszmgintasi Dr. RICHTERO wisam swietul zinomas

“ANKER” (Inkarinis)

PAIN EXPELLER.

yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo,

Neuralgijos, Sausgelos,

Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. A. Richter & Co.,

215 Pearl Street, New York.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Uzlaiko kasdien szviezią mėsa, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau miltu, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę neikamp pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

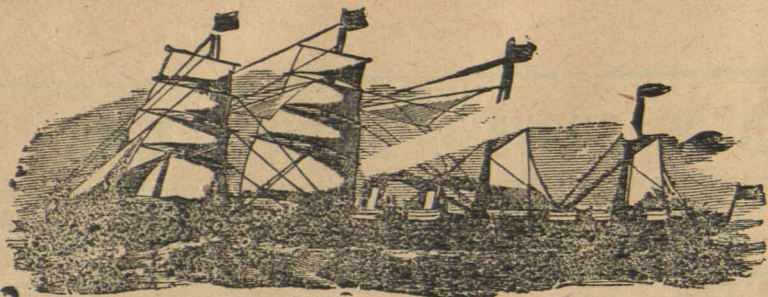
Daktarka Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczzių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigūs, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susinekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigūs į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Krautave Forniczio.

Czlonai gausite pigiausiai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas sykį pas mus pirkes, ateina ir kita sykį. Susikalbėti galima visaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupeštiga, teisinga ir artistizką izdirbimą.

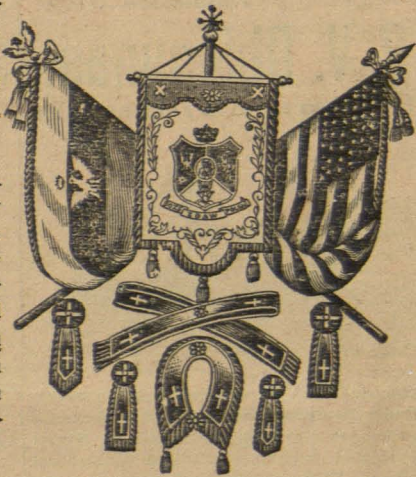

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksztii guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminetus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama izdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVCEAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame izdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas izz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne prozkyk.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karcziamnikai) visacs reikalaukite Lietuviszk.

laus: — viena jog yra ir geausis o alus, antra teip darydami suszelspise savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirke daugiau mėsos mus krautuvėje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodėl? Mes perkame už pinigūs ir pardūdame už pinigūs, už tai niekur nepriskizame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MESOS KSAUTUVE. 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiamė apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiamė apdare \$1.00
 Budas Doró Pasilinksmimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuviszkas laikrasztis, nedėlis, ant pusės meto \$1.00
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet daba tės atiduodu tą visą draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko izz szito suraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikraszti ant pusės meto duodu viena izz szitu trijų: 1 Vienybė Lietuviskų, 2 Lietuva 3 Lietuvis Kožnas pirkejas szios mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau viena izz augszcziaus minėta laikraszczių ir sykiu su steliunku tur dānezst man laikraszczių vsrdą.

Kas nenori arba negali atsistuti pilnos sumos pi nigt y. \$5 00 sykiu su steliunku, tas tegul siunczia \$1 00, bet nemažiaus, o kitus \$1 00 dāmokė antexpreso priimdamas pirkti. O jeigu kas neliszitenka izzduoti \$3.00 ant karto, tas tegul susideda su draugu per pusę, o abudu džiangsis pasinaudoje izz szitos mato ofertos.

Lietuviat, naudokitės izz szitos teip gausios progos, nes zia oferta padariau tiktai vien dēlei jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotai gromatū. Adreuookite sziteip: **M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.**

ST. LOUIS CHICAGO
THE HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.
 The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the
LEICOWENING Railroad
 For information, rates, etc., address
T. E. CLARKE, 428 BROADWAY, N. Y., 289 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 26 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. W. LEE, Gen'l Superintendent.
B. D. CAIDWELL, Traffic Manager.

ADRESAI Susivenyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — **M. Totorius,** 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — **V. Kaunas,** Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — **T. Astramskas,** 769 S. 2-nd str. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — **T. Pauksztys,** 123 N. Main str., Pittston, Pa.
J. Kazakeviczia, 1150 Wyomint Ave. Pittston, Pa.
K. Unika, 1112 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
 Užveizėtoju knygyno — **V. Daukszys,** 332 Catharine str. Philadelphia, Pa.

PERŽVALGA.

Sulaukus Nauju 1902 metu, velyjame meilingiems savo skaitytojams, kad tie metai butu jiems laimingi.

Nulydėdami senuosius metus į kapus, turime mesti nors trumpą žvilgį, ką jie, buvę gana truksmus, paliko mums.

Svarbiausi tų metų atsitikimai buvo šitie: 1) Lietuvių Susivienijimas suskilo į dvi dalis: į Tautiszką Susivienijimą ir į Rymo-Katalikų Susivienijimą; 2) klausymas apie parapijų prietikius prie klebonų iš vienos, ir vyskupų prietikius prie bažnyčių savasties iš antros pusės, įstojo į teip asztrų padėjimą, jog iszrizimas jo reikalingas negaiszuojant; 3) placziaus pakeltas ir isz dalies įkuntas užmanymas apie sutvėrimą „visuotinos“ organizacijos, kuri szelpytų einanczią į mokslus lietuviszką jaunuomenę.

Ne czia vietą placziai perkratyti tuos dalykus. Todel tik pavirsiūm užgausime juos.

Priežastys Susivienijimo persiskyrimo tepasiliekti istorijos sudui. Bet keno pusėje teisybė ir žmonių balsas — reiszkia tai, jog Tautiszkas Susivienijimas įgyja naujus sąnarius szimtais ir skaito iki Naujų Metų 1150 sąnarių, be to dar isz daugelio vietų ateina žinios apie naujai prisiraszanczias kuopas. Tuotarpu, Rymo-Katalikų Susivienijimas, nematyt, kad butų laimėjęs žymesnį naujų sąnarių skaitlių; anot lietuviszkos partarles: „apsitviro sirgti ir mirti nustojo“ (tenebus priimta už pikta). Vienog, ar butų szeip ar anaip nepridera mums vaidytis dėl szito dalyko: tautiszkas Susivienijimas turi gerus ir placzius siekius, bet dėlto negalima peikti kito Susivienijimo. Budami visi bro-

liais, vardan vienos tėvynės Lietuvos, eikime tais keliais, kur veda mus sąžinė ir protas. Darbų vaisiai liudys, kas ėjo geresniu keliu.

Klausymas apie parapijų reikalus yra ant tiek svarbus, o iksziol teip mažai visuomenei pažįstamas, jog jam paszvēsime savo laiku atskyrų straipsnį.

Kas palyti szelpimą besimokinanczios jaunuomenės, tai praslinkusieji metai iszdavė gana gausius vaisius: nekalbant apie privatiszkus pažadėjimus (kaip dr. Szliupo) ir paskyrimą 100 dolerių ant metų isz pusės Philadelphijos szv. Petro ir Povylo draugystės, — „Tėvynės Mylėtojų Draugystė“, žiurint isz kuopų nutarimų, įsteigia izdą szelpimui einanczių į mokslus. Be to dar Chicagos lietuviai davė naują pradzią įkurdami savistovią draugystę tam pat tikslui. Galima tikėtis, kad Chicagiečių užmanymas ras visuotiną pritarimą ir tada visų gerų tautiečių troszkimas iszspildys. Smilkstanczioji su tais pat siekais draugystė „Motinėle“, pastatyta ant aristokratiszkų pamatų, neranda visuomenėje sąjausmo.

Smulkesnės žinios isz pereinamųjų metų susives į nedaugelį paminėjimų.

Lietuviszkoji literatura neteko gabaus eilininko Pranciszkaus Vaiczaiczio (prasiminusio „Sekupasaka“), kuris, pagal savo rasztų pradzią, zadėjo sav garbingą ateitį, o lietuviszškai literaturai didelius darbus. Vaiczaitis mirė 26 d. rugsejo, vos pasiekęs 21 metų amžiaus.

Isz stambesnių darbininkų ant tautiszkos dirvos Amerikoje atsiskyrė su gyvastim Nikodemas Olszinskas, buvęs „T. M. Dr.“ knygiūm.

Knygų pereinuose metuose iszleista, ant kiek galima buvo susekti, į 40.

Pereinuos metuose Ameri-

koje užgimė laikraszcziiai: „Lietuvis“ Philadelphijoje, „Bažnyczios tarnas“ Waterbury'je, „Žvaigždė“ Brooklyn'e; girdėti buvo apie iszleidimą „Szv. Kazimiero pasiuntinio“ ir „Griausmo“, bet tuodu laikraszcziu, Redakcijai nepasirodę, turbūt jau nė nepasirodys niekam. Isz paminėtų augszcziaus laikraszczių paliovė isz ėjęs „Lietuvis“; o isz senųjų „Ateitis“.

Tokiu budu, įžengia į naujus metus šitie laikraszcziiai: 1. „Vienybė Lietuvininkų“ (17 m.), 2. „Saulė“ (15 m.), 3. „Lietuva“ (10 m.), 4. „Tėvynė“ (7 m.), 5. „Katalikas“ (4 m.), 6. „Žvaigždė“ (2 m.), 7. „Bažnyczios tarnas“ (?). Be to dar iszeina nepaskirtais tarpais, knygielių pavidale, „Dirva“ (5 m.). —

„Vienybės“ skaitytojams.

— Visi „Vienybės“ skaitytojai yra užkviecziami atnaujinti prenumeratą ir sykiu priisiųsti užvilktą skolą, idant perraszydami skaitytojus į naujas adresų knygas, sykiu ir juos įraszytumėm, kad gautų visus numerius ir neturėtų pertraukos skaityme.

Isz Lietuvos.

Nelaimingas maskolių kryžius. Senapilė (Suv. gub.). Ant 3 versto nuo Senapilės, važiuojant ant Vilkavisztkio, yra pastatytas stacziatikų kryžius, atminimui vieno apiciero, kuris bejodydamas czia užsimuszė. Jau dusyk jį sulaužė. Po paskutinio sulaužymo gūdai metė kaltę ant ukininko Matulaiczio, nes ant jo lauko buvo pastatytas tas kryžius, ir padavė jį į sudą, bet nieko isz to nelaimėjo. Tada įpykę stacziatikiai treczią kartą pastatė kryžių, dar stipresnį už pirmuosius. Bet ir tas kryžius suvis prapuolė. Tada aresztavo Matulaitį ir pasodi-

no jį į kalėjimą; tik už 500 rublių kaucijos jį paleido.

A. Griezėlė.

Nauja dovana. Eiriogala. Per verstą nuo Eiriogalos miestelio prieina žemė Kauno bajorų marszalkos Milerio. Jis rengiasi padovanoti mums cerkvę. Davė tam reikalui sklypą žemės prie vieszkelio, privežė kruvą akmenų ir jau pradeda kasti duobes pamatui. Neuzilgo atvažiuosias gubernatorius su popais pamato paszventinti. Cerkvė bus isz akmenų sukrauta. Popas ketina lankyti kas antrą sąvaitę isz Raseinių. Kazin iszskur jis sav „aveles“ rinks?

Tę pat prie vieszkelio yra valszcziaus ligonbutis, teipgi Milerio namuose. Ateinanczią vasarą ligonbucziui statysią naują triobą pacziame miestelyje, o tuose namuose, kur yra ligonbutis, busianti cerkvinė mokykla, Milerio pinigais apmokama. Reikia priminti, kad Eiriogaloje jau yra viena pradedamoji mokykla. Tai mat kokių dovanų susilauksime nuo pono Milerio.

Atgalaitis.

Mus pamokslininkai. Rina. (Telszių apygardos). Vietoje pagirti žmones už skaitymą laikraszczių, mūsų kunigėlis keikia ant pamokslo ir skaitanczius vadina bedieviais ir parszais. Ant tų dviejų žodžių mes teisingai galim atsakyti: parszus reikia szerti ir penėti, mus-gi nieks neszeria ir nepeni, bet veikiaus mes szeriame kitus.... dagi paczius mokintojus; o bedieviais veikiaus reikėtų pavadinti tuos, ką Dievo namą, namą meilės, apverczia į namą keiksmo ir piktybės. Vargdienis.

Byla politiszko prasikaltėlio. Pavasarį buvo byla studento Janulaiczio su policija; byla buvo santaikos sude (myravam). Policija apskundė

Janulaitį už tai, kad jis buk gyvenęs Sziauliuos. — Janulaitį paleido iš kalėjimo visai be kaucijos ir parankos; gyventi jam liepė savo tėviszkėj, Malavėnų sodžiu, 6 verstai nuo Sziaulių. Janulaitis gyveno tėviszkėj, bet beveik kasdien atkeliavdavo į Sziaulius pas savo seseris. Patėmyjo tą policija ir padavė Janulaitį į sudą, bet sudas jį išsteisino. Pasirodė, kad tokis Vonsiackoi neturi tiesos liept tē ir tē gyvent; tą gali padaryti tiktai prokuroras palatos arba ministeris. Bet policija dar nenutilo: padavė Augustiną į apskriczio sudą (okružną). 1 d. birželio buvo byla ir sudas vėl jį išsteisino.

Raudonukas mato, kad negali Janulaitį įkasti, pasiszkaukė jį pas savę ir pasakė: „Jei tamista ateisi kada į Sziaulius, tai mes areštavosim!“ Bet Janulaitis nenustojo vaiksckiojės į Sziaulius, ir jo neareštavo, nes tiesos neturi.

O policija visur, vis gązdina, bet lietuviai jau nebenusigasta, tas jau jiems ne naujiena! *Pilypas.*

Apleista parapija. Dotnava. (Kauno pav.). Musų parapijos lietuviai gėdijasi savaip kalbėti, ir bažnyckioj ant lietuviszkų knygu skaityti; daugelis kaimų kad ir szneka lietuviszkai, bet vaikus katekizmų ir poterių mokina lenkiskai. Pirmiaus sulenkina juos, o paskui kuogreicziausiai mažutėlius kemsza į apmaskolinimo namus apmaskolinti; per žiemą apsiruskina, o pavasarį piemenukai, gindami kiaules, jau ir grevezoja rusiskai. Vyresniejie pas mus nesutinka; czia yra manopolis ir alinyczia, o žmonelės teip traukia degtinę kaip vandenėlį. Nesirupina, kad tai kokią knygelę paskaityti; į „Ukininką“, „Tėvynės Sargas“ neveizi, nesirupina žinoti savo buties. O tai per tai teip yra,

kad ir mus kunigas nesirupina ant pamokslo apie blaivystę, ne liepia skaityti knygelė. Kaip atėjo ruduo, tai liepė vaikus į mokyklą vesti. Nesiszaiszkina, kad tai galima paimti kokį žmogų į namus mokint lietuviszkos kalbos ir katekizmo. Kunigėlis nesirupina apie žmonių apszvietimą, kad tik jam į kiszenes eitų, o paskui ir girdo mergas alum, saldumynus perka, lydi jas per lauką. Gal ir visiems teip reikia daryti, kaip kunigėlis daro?

(Iš „Ukininko“)

Garsus pamokslininkas. Senapilė. Garsus Senapilės pamokslininkas kun. Senkus 22 rugsėjį sakė pamokslėlį. Akyvu pasirodė man tas jo pamokslėlis. — „Nevalia, sako, nė vieno szvento daigto nė pirkti, nė parduoti“, kas, girdi, parduoda szkaplierius ir ima už juos daugiau, negu jie verti tiktai dēlto, kad jie paszventinti, tas szventvagiszkai daro, nes Dievo „loskų“ negalima už pinigus nė pirkti, nė parduoti“. Užmiršo matyt kunigėlis, kad daug Dievo loskų galima įgyti už pinigus pagal bažnyckios mokslą, poz. niszios, kriksztas, szliubas....

Paskui, dar kalbėdamas apie szventvagystę, pasakė: „szventvagiszkai elgiasi ir tie, kurie iszdrįsta kunigą, Dievo tarną, paduot į sudą. Vienas sudas ant jo yra -- Dievas ir įpėdiniai Kristaus: szventas Tėvas ir vyskupai. Kas paduotų kunigą į sudą, negaus iszriszimo, turės pas vyskupą važiuoti... Sakau szitą, kad žinotumėte“... Kunigas, anot Senkaus, isz kitokio, negu mes, molio nulipintas...

Neužmiršo ir bedievių iszkeikti: „Ir pas mus, sako, jau atsirauda netikėlių, kurie pamynė po kojų Dievą, bažnyckią ir jos szventą mokslą!... Tie netikėliai dar gyvi, bet

jau sukirmiję, szėtono lenciugais suriszti“...

Tai žodžiai kunigo, kuris kurkas augszcziau stovi už kitus savo brolius. Jis gali buti kitiems paveikslu doros ir gero pildymo savo pareigų. O ką gi kalbėti apie kitus!....

Darczius.

Dėlei „zekvijų“. Vilkaviskis, Suvalkų gub. Pas Vilkaviskio džiakoną atėjo tulas Kulvinckas užpirkt dvejas „zekvijas“ už duszią mirusios dar neseniai motinos, ir padavė jam 10 rublių. Džiakonas iszgrežė jam 2 rubliu, ir tuo kart juodu persiskyrė. Bet tas vaikas iszgirdo nuo kitų žmonių, kad už zekvijas mokasi tik 3 rub. 30 kap.; ateina jis vėl pas džiakoną ir reikalauja sugražint jam 1 rub. 40 kap. Isz pradžių džiakonas nenorėjo sugražint pinigų, bet matydamas, kad negalės nusukt atidavė. *A. Griežlė.*

(Iš „Naujienos“)

Krata Naumiestyje. Suv. gub. Griausmonynėje pas davatkas buvo krata pabaigoje lapkriczio mėnesio, krata buvo isz priežasties piktumo davatkų vienų su kitoms, kaip žinoma, davatkos eina lenktynemis visokiuose daigtuose, vis viena nor galėt, kita dar geriaus, viena loja, kita dar geriaus, vienos liežuvis ilgas kitos dar ilgesnis, kurios liežuvis eina arsziaus kaip minutuvai, tai ta vadinama „pabažnesnė“ davatka. Bet ką czia jų lenktyniavimus visus surokuosi, kad viena ražanczių užsikabina ilgio su lyg bamba, — kitos tuoj kabina iki kelių, o treczios iki paczių kaulelių, dar kita jau kryžutį prisimina. Taigi Naumiestyje viena davatka pardavinėja szkaplierius su atlaidais, kita dar szventesnius, o treczia visai szventus; bet kuri labiaus moka girti ir nupasakoti, nuo tos daugiau iszperka. Ir užėjo kitoms da-

vatkoms pavydas, apskundė. Atbėgo policija, iszkratė, blusas iszvaikė, davatkas iszgardino, nieko nerado, bet krėtus kad jiems negražu su tuszczioms rankoms iszeit, tai paėmė dvi maldaknyges ir eksperimento buteluką. *Lauruks.*

Politiszkos žinios.

Amerika.

Nuo Pilipinų pareina vis vienokios žinios, apie kurias nežinai nė ką mislyti: ko jose daugiau — melagystės ar kvailumo. Mažas kudikis nejtikėtų tokiam, padėkim, gen. Chaffee praneszimui: ant salos Samar, ties kaimu Dappado, pilipiniecziai užpuolė ant mažo amerikiecių burelio povadovyste kapitono Schoeffel; pagal praneszimą, amerikiecziai buvę 18 vyrų, o pasikėlėlių didelis pulkas; kova pasibaigė tuo, jog 7 amerikiecių krito negyvi, 6 tapo sunkiai sužeisti, kapitonas teipgi sužeistas; vienu žodžiu, tik 4 kareiviai galėjo dar prieszintis; o vienog, praneszimas meluoja, kad, girdi, „didelis“ maisztininkų pulkas, palikęs daugybę negyvų, tapo atmusztas ir pabėgo. Kitas buk buvęs toks atsitikimas: provincijoje Laguna, ties Alaminos, 30 amerikiecių užpuolė ant 60 insurgentų, apgalėjo juos ir atėmė „daug“ kanuolių. Klausymas, ar 60 pilipiniecių galėjo turėti „daug“ kanuolių, kada jie visai neturi nė szaudyklių?

Gen. Chaffee teipgi pranesza apie keletą atsitikimų, kur amerikiecziai, susikirtę su insurgentais, kassyk sumuszdavę juos. Isz tų praneszimų aiszku tik tiek, kad žmonės sukilę visose Pilipinų dalyse. Net ant salos Mindanao, apie kurią nuo seniai žinių nebuvo ir kurią skaitė už nurimusią, krasztiecziai ruosziasi į kovą, o jiems padeda net patys tęgimiai urėdninkai. Yra zinia, buk pi-

lipiniečių gen. Samson su kitais insurgentais ant salos Bohol pasidavė pristatydami 28 kanuoles ir 45 szaudykles.

Žudymas žmonių ir naikinimas jų turto vis nepasiliauja. Vienas pranesimas iszgeria pulkauninką Dogerthy, kurs smarkauja po visą provinciją Laguna, už tai, kad jis: iszdeginio daug namų, nužudė daug žmonių ir daugybę suėmė. Du pilipiniečių oficeru pakorė už tai, kad jie, užpuolę ant patiktų Amerikos kareivių, kaip karėje visur daroma, tris isz jų nužudė.

Generolai mislyja tokiu būdu pergalėti tautą ir pavergti ją po savo jungu. Iszvažino janczio į San Francisco gubernatoriaus Tafto gen. Chaffee prasžė pasakyti Washingtono valdžioms, kad jis nutildysias visur maisztą neatbutinai iki Vasario mėnesiui. Tik salą Samar, sako, dar neįveiksias iki to laiko nuramdyti. Na, nors tiek prisipažino.

Pietinė Afrika.

Gražią dovanėlę isztaisė burai savo nevydonams ant kalėdų szventės. Tris dienas pavymu: 18, 19 ir 20 gruodžio narsus burų kariauninkai smogė anglus keliose vietose. Kitchener, muszdams telegramą į Londoną, visai — vargszas — nežinojo, nė kaip apsaakyti tą savo nelaimę. Sako, trijose vietose Oranijoje žuvę 150 anglų, o dar nežinas, kas dėjosi Transvaaliuje, bet bijosi, kad ir czia anglai daug turėję nukentėti. Szį sykį „garbingas“ lordas prisipažino, kad burai turėję lengvą darbą su anglais: girdi, juokavodami žudė ir blaszkėmus. Toliaus pasirodė, jog vienoje tik vietoje, ties Tafelkop, žuvo isz anglų pusės 3 oficerai ir 29 vyrai, o sužeisti 5 ofic. ir 35 kareiviai.

Kuczios vakarą, 24 gruodžio, burai po generolu De-Wet'u nuėjo pasveikinti anglus: tris kompanijos (rotos) anglų su

dviem kanuolėm pasisuko burams ir lordas Kitchener tik su gailėsčiu pranesza, kad su jomis turėjo blogai atsiti. Apie mažesnius susikirtimus nėra ką nė kalbėti.

Viens, sugrįžęs į Kanadą, anglų kareivis pasakoja, kad anglai užimti ne kare su burais, bet vogimu galvijų, nes valdžia jiems algų neužmoka, nemaitina jų, tai jie szejp baidu numirtų.

Dalis darbu.

I r o n d a l e , O . Naujai susitvėrusi kompanija „Norris Mining and Manufacturing“ nupirko apielinkėje 950 akrų žemės, kur įtaisys anglies kasykles ir gamis plytas. Kompanija tikisi iszgausti per dieną 3000 tonų anglies ir iszdirbti 75,000 plytų.

M e K e e s R o c k s , P a . Czia žada pastatyti naują geležies dirbtuvę, kur bus darbo 300 žmonių.

P i t t s b u r g , P a . Straikas geležinkelio nustatytųjų beveik jau užsibaigė; darbininkai grįžo į darbą, tik nekurių isz jų kompanija nenori atgal priimti.

K e n o s h a , W i s . Czia paleis automobilių dirbtuvę, kurioje 200 darbininkų ras vietą.

I n d i a n a p o l i s , I n d . Prezidentas Susivienyusių kalnakasių Amerikoje, John Mitchell, suszauks ant 20 szio sausio men. didelę konvenciją kalnakasių ir savininkų isz valstijų: Indiana, Illinois, Ohio ir Pennsylvania. Busią į 1000 delegatų.

L o u i s v i l l e , K y . Sudžia W. Evans yra iszleides uždraudimus priesz unijos darbininkus, kad jie nekludytų kitų darbo; dabar tą uždraudimą nori patvirtinti pats valstijos sudas. Priesz prezidentą unijos J. D. Wood, organizatorių W. Blakely ir kitus darbininkų vadovus iszleistas pa-

liepimas, kad suimti juos, bet szitie prasitraukė. Juos net už užmuszėjystę kaltina, nes jie dalyvavo, užpuolus unijonistams ant Providence kasyklės.

S c r a n t o n , P a . Ant Dunmore geležinkelio 22 d. gruodžio iszkelė su dinamitu į orą vieną vagoną. „Ukiečių Susivienyimas“ (Citizens Alliance) žada užmokėti \$1.000 tam, kurs nurodys kaltininką tos eksplozijos. Toliaus, žada duoti \$500 už suėmimą žmonių, kurie naujus geležinkelio darbininkus vadina garsiai ant gatvių „scab“ (szaszais). Scrantona mes jau pažįstam isz tos pusės: kad keletą sykių buvo padėtos ant vėzių bombos ar dinamito prietaisai, idant sunaikinti strytkarį, tai kompanija vertė kaltę ant straikuotojų. Tuotarpu, yra nurodymai, kad paczios kompanijos su savo vergais padėdavo eksploduojanczius daigtus, idant turėtų paskui progą užmėtinėti straikuojantiems darbininkams tą kaltę. Darbininkai mato isz to, kokia judosystė verda kapitalistų krutinėje.

W i l k e s B a r r e , P a . Isztvinus upei Wyomingo klonyje ir apsėmus didesnę kasyklių dalį, darbai jose buvo sustoję; 23 gruodžio, vienog, galėjo vėl grįžti į darbą ir darbas eina labai sparčiai, nes per tą laiką buvo atėję reikalavimai anglies, tad reikia greit prikasti.

P h i l a d e l p h i a , P a . „Union Traction Co.“, kuri duoda darbą 5000 motormenų ir konduktorių, isz savo noro pakėlė jiems nuo 1 sausio algą nuo 18 ant 19 centų už valandą darbo.

S o u t h B e n d , I n d . „Indiana Railway Co.“ savo noru paaugsztino darbininkams pelną.

C h i c a g o , I l l . Maszinistų straikas Allis Chambers dirbtuvėje, besitęsęs net 7 mėnesius, beveik jau visai užbaigtas. Darbininkų reikalavimą

sutrumpinti darbo dieną kompanija priėmė, teip-gi pasižadėjo imti į darbą vien unijonistus. Klausymas kaslink užmokeszio dar neužbaigtas. Kada viską iszrisz, tai prie naujų sąlygų prisidės ir tos dirbtuvės, kurios priguli tai kompanijai Milwaukee, Scrantone, ir Buffalo'j.

P r o v i d e n c e , R . I . „Nicholson File Co.“ perkelia savo dirbtuvę isz Central Falls į Anderson, Ind.

Isz Amerikos.

M o t e r i s z k e
a d v o k a t u .

Pirmutiniu kart advokatas isz moterų gavo urėdą: valstijoje New Yorke pana Cawler, baigusi Harwardo universitetą, paskirta už prokuratorių (attorney) mieste Green.

N e p r i e ž i u r o s
a u k o s .

Pittsburge, Pa., į dvi dienas atsitiko tris nelaimės plieno dirbtuvėse; žuvo 17 darbininkų ir teip baisiai, kad nuo kito nė ženklo neliko; vienoje dirbtuvėje isztarpinta geležis užliejo 10 žmonių ir pavertė juos į suanglėjusius lavonus; be to dar sužeista 34. Toki bausis ir teip tankus atsitikimai liudyja mums, kad dirbtuvėse, kaip ir anglių kasyklėse, nėra prigulinczios prieziuros. Darbininkas už menką pelną nesza sunkų savo darbą kapitalistui, o szits, traukdamas didelę naudą per svetimas rankas, nesirupina nė tiek, kad apsaugoti darbininką nuo pavojaus.

M a ž a s u ž m u s z ė j a s .

Mieste Newport, Ky., 11 metų vaikiszczius, susipešęs su kitu 8 metų vaiku, užbadė jį peiliu ir sugrįžęs namon, tartum nė kam ko, pasigyrė isz savo darbo. Per anksti duoda Amerikoje valią ir sztai tokio darbo vaisiai.

D r u t a s k a r a s i r
n e d r u t a t r i o b a .

Pittsburg, Pa., iszbėgo isz

vežių strytkaris; pasileidęs ristas nuo kalnelio, jis atsimušė į stovinciją szalia triobą ir nuvertė ją. 7 žmonės tapo sunkiai sužeisti. Pas mus Lietuvoj sako, kad mažas kupstas vežimą išzverčia, bet kad vežimas išzverstų triobą, — tai tik Amerikoje gali pasitaikyti.

D i n g o .

Pirm 4 mėnesių atvažiavo į Waukegan, Ill., išz Lietuvos jauna, daili mergina Margaryta Radeknicziutė; giminė tuoj privertė ją išstekėti už seno ir nemylimo žmogaus, vardu Trumpinkas. Jaunamartė išz nesmagumo sublogo, sunyko, o ant galo, negalėdama teip gyventi, pametė namus ir, kaip reikia mislyti, nusiskandino ežere. Priesz smert ji padavė vienam savo pažįstamui \$100, liepdama duoti \$4 ant miszių, o kitus nusiųsti motinai į Lietuvą.

K a m n e r e i k i a .

Senatorius Hanna įneszė kongrese užmanymą, kad nazšlei po McKinley paskirti \$5,000 metinės algos išz vieszpatystės izdo. Po teisybei, tai McKinley'nė pati dar galėtų kitus apdovanoti.

P e r l i e ž u v j

n e t e k o g y v a s t i e s .

Pittsburg, Pa., ėjo geležinkelio dvi moterėlės; jodvi teip užsisznekėjo, kad nematė, nė negirdėjo trukio, nors trukis szvilpė. Jas pervaziavo.

N e p a t i k o

u ž m a n y m a s .

Washingtono kongrese pasiuntinis Cushman padavė įneszimą, kad butų įvesta visuotina kalba. Dvi tokios kalbos jau pažįstamos: „Volapueck“ ir „Esperanto“. Ant to įneszimo neatsiliepė nė vienas balsas: ponai kongresmonai turbut neyra nė girdėję apie tokias kalbas.

R o o s e v e l t o

l a i m i k i s .

Pirm 24 metų numirė New Yorke nekoksai Van Shenk Roosevelt; byla apie jo paliki-

mą tęsėsi iksziol, o dabar sudzia pripažino likusį turta dabarnykszcziam prezidentui, kaipo brolėnui; tokiu budu, Roosevelt netikėtai laimėjo \$150,000.

K a l e d ū d o v a n o s .

„American ExpressCo.“ paskyrė ant szvenczių po \$10,00 kiekvienam savo darbininkui; o tų darbininkų kompanijoje yra 10,000.

A t e i v y s t e s u v a r z o .

Į kongresą įneszė senatorius Frye naują užmanymą apie ateivystės įstatymus. Kiekvienas ateivis turės išduoti ekzaminą, ant kiek pšasilavines protiszakai; inspektoriai turi už mažiausią daigtą gražinti ateivį atgal; anarchistams visai užkirstas kelias į Ameriką, o kompanijos, kurios atvesz tokį, gaus didelę baudą.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Philadelphia, Pa. Parapijos reikalai eina po senovei. Lietuviai nesutikime gyvena ir yra pasidalinę net į 4 partijas. Viena drutoji partija yra senoji parapija szv. Antano; czia priguli 9 draugystės, 700 pavienių ir apie 300 szeimynų; tie visi laikos tos nuomonės, kad bažnyčia neturi prigulėti arkivyskupui ir buti apraszta ant jo vardo, bet turi buti ant parapijos teip, kaip buvo per 8 metus, o buvo gera katalikiszka.

Antroji partija yra izzgamų, kurie laikosi Kaulakio pusės ir nori atimti bažnyčią nuo parapijos ir atiduoti vyskupui (nes izzgamoms nieko nekasztuoja, o jie nieko neaukavo ant Liet. bažnyczios).

Trecia partija yra izz kaulakinių, kurie teipgi nenori, kad butų bažnyčia užraszta ant vyskupo, bet jie nežino patys, ko anie jieszko. O 4 toji partija tai tik dabar atsirado; ji pristojų poną Dilionį; tie žengia pirmyn, tik nežinia, kur nužengs. P. Dilionis sa-

kosi esąs mokslą baigęs ir izszventintas szv. Ciriliaus lenkiszkoj seminarijoj Detroit Mich. Bet mums užklausus pasirodė, kad ta zinia nerado patvirtinimo. P. Dilionis persistatė pas mus atvažiavęs kaipo suspenduotas kun., nukentėjęs už laikymą prakalbų.

Pereitą sąvaitę buvo szaukti parapijos kolektoriai į sudą: mat, Kaulakis su savo izzgamoms ir vėl aresztavo kolektorius, bet provą Kaulakio advokatas atidėjo ant toliaus, — tur buti niekai biznis. Ponas Kaulakis yra kourte pažįstamas visiems: kaip tik įeina į kourta, tai visi anglai pirsztais rodo duszių ganytoją. Daug daugiaus laiko jis perleidzia kourte, negu namie; ateidams į kortą jis gana slapstosi, užsivertęs overkote apikaklę, kad nepažintų, bet vis žmonės pamatę, kaip paukszcziai vanagą, kedena, o ypatingai nuskriausti lietuviai; aną sąvaitę ant provos prisirinko parapijonų daugybė, kurie rodė simpatiją savo kolektoriams, atėjo ir piudytojas lietuviszkos visuomenės Phila. p. Kaulakis ir atsisedo salėje su žmonėmis; tada net balsu žmonės pradėjo apgailistauti tą piudymą ir nuskriaudimą žmonijos; sako, kad butų jis geriaus ant svieto negimę, ne kaip užgimęs turėjo praryti tiek žmonių triuso ir atskirti vyrus nuo paczių, paczias nuo vyrų, seseris nuo seserų, brolius nuo brolių, draugus nuo draugų; zodziu sakant, peklą ant svieto Kaulakis padarė. Dabar, kaip girdėti nuo Kaulakio szalininkų, sakąs Kaulakis, kad girdi nuo pasiutusio szunies gali atsiginti su pagaliu arba numaldauti; nuo velnio, girdi, gali atsizęgnoti su szvęstu vandeniu, bet tų liderių parapijos, tai nėsą galima pergalėti, — anie nieko nebijo (tas tai tik ra tiesa: lideriai nebijo nė geležinių krotelių, nė sziltos nakvynės ir neparduoda žmonių

nėjokiu budu, už tai biaurbės tie lideriai). Kaulakis spangus savo szalininkus visai stengiasi malszinti; praeituos metuos rinko aukas ir jau sakė, kad užpirks bažnyčią ant 7 ir Spaingarden str., bet tas nuėjo ant tuszczio, nes tą bažnyčią nugriovė Kaulakiui be perkant per 2 metu ir pastatė kendzių fabriką. Paskui pradėjo muilinti akis, jog užpirkses lotus ant Moor str. ir statysis bažnyčią; teip ir ant rą pastatė. Vienog, jis net pagarsino angliszkuose laikraszcziuose, kad gauna pigiai pirkti S. Marijos bažnyčią ant 4 Spruse str. Angliszkuose laikraszcziuose buvo atsakymas, kad minėtos bažnyczios negaus nė joki ateiviai, bet tik airiai. Tai buvo trecioji Kaulakio bažnyčia; dabar tą jau statys ant Richmondo ir ant South, tai net 2 ant karto. Dabar Kaulakis yra prisiglaudęs ant trumpo laiko pas italijonus sklepe, nes pas kitas tautas Kaulakis negali gauti prieglaudos. Jam pasakė, kad nenori tokių žmonių matyti, kurie bažnyczioj musztynes kelia, tegul nemynioja mūsų slenksczių; tokiu budu, gavo prieglaudą tik urve pas italijonus. Prova už bažnyčią dar nebuvo; parapija yra pasirengusi išduoti naują provą; jeigu atimtų arkivyskupas szią bažnyčią, tai parapijos S. Antano sąnariai pajieszkos savo užmokėjimus į tą bažnyčią. Mes nemokėjome ant arkivyskupo bažnyczios, bet mes mokėjome ant Lietuviszkos Katalikiszkos Bažnyczios S. Antano, kuri arki-vyskupui neprigulėjo per 8 metus; teipogi yra 9 bažnyczios Phila. neprigulinczios arkivyskupui, o jos visos katalikiszkos. Reikia neužmirszti, jog ir lenkiszka seminarija szv. Ciriliaus Detroit, Mich. yra užraszta ant vardo rektorians kun. Dambranskio. Butų velytina, kad izz visų para-

pijų geros valios broliai paduotų žinias, kaip lietuviszkos bažnyčios yra užraszytos.

Aleks. Jociš.

Brooklyn, N. J. P. L. E. reminas, apgarsindamas prakalbas nuo 8 d. Gruodžio, per asztriai atsiliepia apie sav nepatinkamas ypatas. Nieks negali sakyt, kad Dr. Szliupas blogai kalbėjo mūsų reikaluose, bet vargiai reikėjo apszaukti, vardan poros abejotinos svarbos ypatų, „kad nenorim p. A. L. prakalbos“: tokių, kaip virsz paminėti, visokiuose susirinkimuose ir tai visur atsiranda, kad nors kiek papainioti, bet p. Aleksandra Lappo yra visų gerų žmonių Brooklyne guodojamas ir kaip tikras socialistas ir darbininkas, užsipelno ant to. Brooklyne per paskutinius trejus metus tankiai prakalbos atsibuvo ir paskiausiam laike kas mėnesį; ir visada p. A. L. prakalbos szirdingiausiai priimtos su gausiu rankų plojimu.

Jeigu 1896 m. ant dr. Szliupo prakalbų peiliais piaustėsi, o dabar yra isz Szliupo kalbos užganėdinti lietuviai, tai turėjo buti kas nors tam tarpe.

J. Naujokas.

Somerville, Mass. Prisižiurint į žmonijos krutėjimus, matosi vis ir vis imtynės tai varguolių su kapitalizmu, tai minios su dvasiszkijs ir viskas puola mums į akis — isz kur tas glėbiavimas užgema. Darbininkiszkoji luoma, suprasdama, kad ant jos viskas rymano, pradeda jieszkoti savo tiesų, tverdama unijas, keldama straikus; nežiurint, kiek gyvaszių jau pražudyta, spēka kasdien auga. Kapitalistai, matydami tokį augimą, jau pradeda taikintis su darbininkais, kaip matom ant konferencijos New Yorke. Nors szį sykį gal darbininkai visų savo tiesų neatgaus, vienog kapitalizmas labai vengia so-

cializmo ir savo laike turės taikintis su darbininkais, nepaliaujancziais kovoju.

Kas link dvasiszkijs, mums kitos tautos nerupi, bet prisižiurėjus į lietuviszką kunigiją, įstabu darosi, kad isz tų paczių lietuvių iszaugusių žmonių virsta į persekiotojus ir skriaudikus savo brolių; jie traukte traukia į savo pusę tamsią ir nieko nenuvokiančią minią. Tam veikimui turi kunigija labai gerą vietą — amboną, ausinę ir laikraszczius. Kun. Milukas, pirm iszvažiuosiant į Europą, laikydams prakalbą Newarke, tarp kitko pasakė: „turime užmanytą darbą stumti pryszakin“; tie žodžiai reiszkia įsteigimą katalikiszkos knygu pardavinyczios, bet ar mes sziądien neturim į vales maldaknygių, kad tik norėtume melstis. Ant galo, jei butų stoka, tad mums tos paczios spaustuvės iszleisų daugiau, bet czia kitas yra kunigu siekis, — nedaleisti į mūsų rankas moksliszku knygu ir lavinanczių protą laikraszcziu.

49 num. „Tėvynės“ parapijonas isz Londono pagarsino prakalbą kn. Miluko tenyszcziams lietuviams; kun. Milukas pasakė: „idant geriaus galėtumėme padėti tėvynei vargą nusikratyti, svetimoje szalyje budami, privalome vienytis, pirmiausiai parapijas sudaryti, o paskui savo bažnyczias turėdami, po tų bažnyczzių priegloba sudrutinti savo draugystės ir Susivienijimą visų lietuvių, svetimose szalyse gyvenanczių“. Tokias kunigu kalbas mes girdime ant kiekvieno zingsnio, bet jų darbai baigiasi ant vieno isznauojimo darbininkų. Apsvarstyk viską, o iszvysi, kad kunigai yra gegutės vaikas, o tu vargšas kielinkė: tai kaip gi kunigai nedraus mus nuo tų, anot jų, bedieviszkų rasztų? Dar ir ant to mes turim atkreipti atydą, kad bažnyczios

jau daug tukstanczių dol. prarijo, o prie tautiszku reikalų kunigai niekur neparagino; gerai žinome, kas tai kolektos vietiniam klebonui, popiežiui ir tt., bet neteko matyti isz laikraszczzių, kad bent kur butų kunigas užsakęs kolektą bažnyczioje ant kankintinių Lietuvos, suszelpimo kokio pavargusio tautieczio, bet kur tav? kunigai žino, kad svietiszki mokslincziai neraszys žmonėms „žyvatai szventųjų“, todėl netik ką patys neszelpia, bet ir mus neragina. Apie Susivienijimą, apie kurį Milukas kalba, Amerikos lietuviai gana gerai supranta, bet kokia nuomonė Europos lietuvių sunku įspėti. Susivienijimas iki paskutinio Seimo buvo visiems geras, tik kunigams nes nebuvo žodžio „katalikų“. Užsimančius jiems įsprauti tą žodį, nedėl to kad jie tikri katalikai, bet vien kad Susivienijimas tiesiog nesziotų kunigu skraistę ir po jų įtekme butų, idant traukti isz to pelną. Dabarnykesztis Tautiszkas Susivienijimas nė bedievių (kunigams nepatinkanczių), nė karszczziausių katalikų nepersekios ir už tikėjimiszkus dalykus neiszbrauks, kaip kad padarė kunigai su pp. Dami-jonaiczium ir Tareila.

Mes ne atstumiam nuo savę gerų kunigu, tik norim, kad jie eitų tiesiu keliu ir vestų nesubrendusią žmonių minią. Tada tai mes busim dėkingi, lygiai kaip svietiszkiems mokslo vyrams, taip ir kunigams.

Ant tokių prakalbų, kaip kun. Miluko, turėtų sav užpareigą mūsų laikraszcziai neuztylėti ir paaiszkinti troksztancziai teisybės — lietuviszkai visuomenei. *Keistutis.*

Mahanoy City, Pa. Gir dėdama apie moterų kylimą kitose lietuviszkų dirvų vietose, asz pasiryžau pažadinti ir mūsų miestelio moterų dvasę, kuri visai užsnudus, tartum

visai isznykus. Tuotarpu, skaitant laikraszczius, kaskart patėmyji, jog kitur tarp lietuvių ir moters padeda nemažai triuso lietuviystės labui.

Nelaimė, kad pas mus neat-siranda prakilnesnių moterų, nors szeip jų pas mus apstus skaitlius. Bet gi jų tarpe neatitiksi nė vienos moters, kuri mylėtų skaitymą. Negana dar to, kad paczios szalinasi nuo knygos ir laikraszczio, jos atkalbinėja nuo skaitymo ir savo vyrus.

Aną sąvaitę teko man girdėti, kaip viena moteriszke baudė savo vyrą, buk tas neturįs kur pinigų dėti, tai siuntinėjas už laikrasztį ir, girdi, jau nė galo nėra tam pirkimui knygu; o vis, girdi, naujai spaustos; isz kur jau tų knygu gali pridrukuoti?

Nebutų dyvai, kad taip kalbėtų moteriszke senesnio amžiaus, bet mūsų gentkartės moterims, rodos, nereiktų užvydėti, matant savo vyrus, kaip jie pradeda dairytis nors apie savę. Isz to mums priderėtų džiaugtis, nes tokiu būdu jie ateityje gali pasilikti gerais sąnariais mūsų tautos, o ir mums paczioms buti gerais vyrais.

Apsiszvietusios, mes mokėsime prigulincziai elgtis ir nereiks tada klausyti isz ambonos papeikimų ir rugonių už netikusį pasielgimą. Pasiziurėkime į kitų miestų moteris: jos yra susitvėrusios į draugystes arba szeip jau keletą grazių darbų nuveikusios, kaip tai su aukomis ant kankintinių arba prigulėdamos į vyvairias organizacijas, sakysim, Tėvynės Mylėt. Draug., kuri apart kitų darbų, nesza pagelbą ir nuvargintai motinai Lietuvai. Kitur moters stoji į kiekvieną prakilnų darbą drauge su vyrais, o tankiai dar paczios savo vyrus prikalbinėja. Labai didelės laikas ir Mahanojaus moterims susiprasti ir stoti į eilę su kitų mies-

telių moterimis. Tada galėsime tikėtis, kad ateityje ir mes susilauksime geresnę atmainą. *Vienturczio pati.*

Waterbury, Conn. Ant lietuviszko neprigulmingo klubo, metinio susirinkimo, po iszrinkimui komiteto, pagal norą klubo tapo paskaityta rasztelis „keletas žodžių apie lietuvius“ kas klausytojams labai patiko. Matyt buvo, kad tai pirmą kartą tie žodžiai skambėjo į jų ausis, iszrodant ir garbinant Lietuvos praeitės galingumą, lietuvių narsumą, isztrivojimą karėse, sugrumimą kryžiuokų ir tt. Pabaigus skaitymą klausytojai džiaugėsi tarp savęs kalbėdami, viens kitam sakydami, kad tai yra lietuvių, kurie moka teip gražiai apraszyti apie Lietuvos garsią praeitę.

Isz tikro mes tik skaitydami arba kitų klausydami dasizinosim apie mūsų boczius, kurie su visa smarkybe statė krutinę, liejo kraują, dėjo paskutines spēkas, kad apgint savo numylėtą tėvynę. Mato me, kad dabar kas kart vis daugiau atsiranda karsztų tėvynainių, kurie su neiszpaskytu pasiszventimu tarnauja tėvynei. Jų nenustabdo ir nenugąsdina visokių judoszių iszdavimai, nesvietiszki areztavojimai, szalti baisus kaliniai ir net pati ziauri spēguota Siberija. Nėra ir nebus spēkos, kuri galėtų sulaikyti užsidegusią meilę link tėvynės. Tik tas gal nemylėti tėvynės, kurs apie jos praeitės garsingumą dar nieko nepatyres. Kurie jau kartą skaitė „Lietuvos Istoriją“ tie pamylėjo tėvynę ir nesigaili dėl jos nieko.

Mes gi, užjausdami visus gerus tėvynainius, neužmirsztam nuvargusį ir nusilpnėjusį ant sveikatos reikalaujantį pagalbos A. Gavieną: mūsų klubas skyrėm nors menką auką \$5,00, prie to dar nekurie karsteszni tautiečiai sumetė po

keletą centų, kurių vardus paduodame. (Jie bus patalpinti atskyriam).

Kuriuos tai pinigus siunčiame rėdystei „Vienybės“ ant perdavimo p. A. Gavienui.

Tegul vieszpattanja meilė artymo tarp mūsų brolių-lietuvių. Neapleiskim tautos darbininkų!! *J. Tareila.*
K. Kažemėkas.

Atsiszaukimas.

Mes, Philadelphijos Lietuviai, Szv. Antano Parapija ir visos Suvienytos Draug. siunčiam szirdingą padėkavonę broliams lietuviams Waterburio už prielankumą ir atjautimą mūsų skriaudų.

Teipgi užtėmyjome 50 num. „Vienybės“ maloningą atjautimą Philadelphijos skerdynės isz pusės Wanamie's lietuvių, kurie pirmiausiai pasirodė su naszlės skatiku, paaukaudami pirmutines meilės dovanas. Lietuviszka visuomenė žino apie tą kruviną skerdynę, kurią parengė k. Kaminskas; jis liejo nekaltą kraują varguoliams jų paczių bažnyčioje, nedavė ramiai Dievą pagarbinti, draskė ir daužė silpnas moteris, spardė vaikus, o vyrams lazdomis ir su blekdzekiais skaldė galvas; kraujas gausiai aplaistė bažnyčią Rodės sudna diena užstojo lietuviszkoj bažnyčioj; žmonės apalpę, nusilpę apie bažnyčią sukrito, o kunigo szalininkai su policija taszkė žmonių galvas be mielaszirdystės, be meilės, tartum nežmonės; nekaltas žmonių kraujas pralietas lochnoj bažnyčėlėje 3 dieną Lapkriczio 1901 m., szaukiasi į dangų atmonyjimo; tas lietuviszkas kraujas iszduos gausų vaisių ateitėje: kaltininkai taps iszgėdinti, kada reiks iszduoti paskutinę rokundą.

Reiks dar jiems sunkią iszduoti rokundą ir priesz tiesdarystę, nes labai peržengė ista-

tymus Suv. Valstijų. Mes nutarėme varyti provas ir reikalauti nubaudimo tų kazokų su szalininkais. Garbė tiems broliams, kurie atjaučia mūsų nelaimę ir deda aukas nuszkriaustiems. Kaulakis su Kaminsku negali niekada atlyginti tos skriaudos, kokią Philadelphijos lietuviai nukentėjo.

Brangus broliai Wanamiečiai Kristuje ir tautoje! mes su karsztomis ir dėkingomis szirdimis priimame jūsų auką, kurią paskyrėte nubaudimui lietuvių persekiotojų.

Teipgi užpraszoje ir kitų brolių ir seserų, mylinczių teisybę, lietuvisztę ir katalikiszką tikėjimą, aukauti kiek kas gali; jau bus du metai, kaip mes provą vedam, o dar nematyti jos galo. Paleidom ant jos apszčiai pinigų, o kiek sąvaiczių gaiszavo komitetas.

Aukas meldžiami siųskite į „Lietuvos“ ir „Vienybės“ redakcijas, o redakcijos maloningai daduos skerdynės komitetui. Visuomeniszkos provos Komitetas.

Kaz. Unika,

Aleksandras Jocis.

(ir dar 8 paraszai).

Gelbekimes!

Skaitant ir tēmyjantės į gyvenimą, kaip svetimieji moka gražiai visokius užsiēmimus varyti ir isz mūsų brolių skatikus traukti, — kyla pats isz savės klausymas: kodėl mūsų žmonės neįgyja tiek supratimo ir pavėda savę kitų isznaudojimui? Rodos, nėra aiskesnio daigto, kad geriaus būtų sav, o ne kas-žin kam mokėti pinigus, ir nekrauti kitiems kiszenių isz savo prakaito.

Mūsų broliai daugumoje nėra linkę telktis į teip vadinas tautiszkas bendrijas, kurios turi pastacziusios savo siekiu pervis dvasiszkus žmogaus reikalus. Bet sunku suprast, kodėl jie teip dideliai

atgrisę ir nuo tokių susibendravimo būdų, kurie gabentų jiems patiems medegiszką naudą?

Pažvelkime tik stacziai į dalykų stovį: mes szelpiame žydelius visokiais budais ir pavereziame juos į turtinczius, o patys vos ne kaulus graužiame. Mieste, kur asz esu apsigyvenęs, nemažai yra žydų, o jie, vienog, turi įtaisę net 4 krautuves, isz kurių naudojami beveik vieni mūsų broliai. Nėra abejonės, kad nuo savųjų tie žydeliai amžin nepralobty.

Asz numanau, jog pavienėms ypatoms sunku butu įtaisyti pardavinczias ir krautuves. Bet mes turime vieną galingą kelią: kooperatyviszkas bendroves. Apie tokius susidraugavimus jau nekartą buvo kalbėta laikraszcziuose ir kiekviens sumanus žmogus negali nepripažinti jiems svarbos.

Tad ar ne laikas mums, broliai, suprasti ir žengti tais keliais, kokį, padėkim, yra savnutiesus Waterbury'o szv. Kazimiero draugystė? Dirstelkit į New Britain'o szvedus: pirm dvideszimties metų jie isz szimto ypatų įkurė draugystę, sudėdami kiekvienas po penkis dolerius. Taigi viso užsiēmimo pradžia rymojo ant menkų penkių szimtų dolerių. O dabar pažiurėkite, kiek isznesza jų turtas? Nesistebėkite, man pasakius, kad *szimtą tukstanczių dolerių!*

Gražiausias ir aiskiausias tai paveisdas. Todėl inkimės, broliai, ir mes už proto ir darbo, tverkime savo tarpe kooperatyviszkas bendrijas, raginkime prigulėti į jas kiekvieną savo bendratautį, o greit isz vysime puikius savo darbo vaisius.

Toliaus, turime atsimiti, kad įkisztas svetimtaucziui pinigas jau mums niekad nėjokios naudos neatnesz: jis yra nuskendęs svetimam kiszeniuje ir gabena pelną tik sveti-

miems. Ar-gi ne szventa mu-
sų priderystė turėti omeny
savo moterų ir vaikų reikalus,
o ir tautos reikalus, tai yra:
dirbti ir triustis sav ir saviem-
siems.

Gana jau būtų sėbrauti su
žydėliais ir szelpti juos. Di-
dis jau laikas nusikratyti tą
svetimtauczių jungą, kurs isz-
gano kitus, o mus prapuldo.

Tad atkartoju virszuj padė-
tą szauksmą: „gelbėkimės!“
ir tegul jis bus mums visada
akstinu į darbą. Vienur-ki-
tur tas kelias jau praskintas.
Lai tuo pacziu keliu žygiuoja
New Britanieceziai, kaip ir ki-
tų miestų lietuviai.

M. J. Czeponis.

Apie girtuoklyste.

Czekuose (Austrijoje). „Vie-
szos sveikatos kliubas“ platina
kaimuose, dirbtuvėse, moks-
lainėse ir t.t. „deszimts prisa-
kymų“ prieszais stiprius gėra-
lus ir apie jų pragaisztingu-
mą.

Prisakymai toki:

1. Gėralai (alus, vynas, deg-
tinė), kuriuose yra alkoholis,
sveikam žmogui visai nereika-
lingi; tik nekuriems ligoniams
jie tinka vien ant trumpo
laiko, stacziai kaipo vaistas, ir
tik tiek, kiek lieps daktaras.

2. Stiprus gėralai, jei jų su-
vartosi daugiau, apsvaigina
žmogų, o tarpais per juos gali
netekti gyvasties, kada alko-
holis puola ant smegenų arba
szirdies. Alus ir degtinė juo
labiaus kenkia, juo ilgiaus į
juos esi įpratęs; per vis degti-
nė yra visų-vodingiausia žmo-
gaus sveikatai.

3. Stiprus gėralai isz pra-
dzių lyg padilgina nervų veik-
lumą, bet paskui užmusza jau-
smus; nors rodosi, kad jie su-
mažina nuilsimo ir alkio pa-
jautimą, bet jie negali pakelti
ir užlaikyti kuno drutybę, nė
užvaduoti valgi.

4. Nuo gėralų suseraga yvai-
rus kuno sąnariai, kaip padė-

kim: pilvas silpniaus gromu-
liuoja maistą, užsidega kepens
ir inkstai, szirdis aptunka ir
prasiplechia; teip-gi atsitaiko
smegenų ir nervų užsidegimas.
Kas geria, to kunas lengviaus
prisiima visokias ligas, kaip,
ėmus, džiovaligę arba sukatas.

5. Asztrus gėrymai yra
ypatingai pavojingais
nuodais vaikams, nes ku-
dikių nervai jautresni. Alus,
vynas ir degtinė pagimdo vai-
kuosė visokias kuno ir proto
ligas, nes paverczia juos į tin-
ginius, užsispyrėlius, isztvirkė
lius, o galuose jie palinksta į
nedorybes ir tikrą girtybę.

6. Girtybė, susiaurindama
smegenų veiklumą, padaro
žmogų nesmagum, užmusza ja-
me prakilnius palinkimus, su-
kelia žemių-žemiausius pajau-
timus ir atveda į doriszką isz-
tvirkimą.

7. Girtuoklystė nustelbia
proto pajiegas, žudo iszmintį,
o ant galo, padaro žmogų men-
kaprocziu arba beprocziu.

8. Tėvų girtuokliavimas
sunkiai atsiliepia ant vaikų,
kaip isz kuniszkos, teip ir isz
dvasiszkos pusės. Girtuoklių
vaikai esti ligusti, papaikėliai,
linkę į negražų pasielgimą, o
tankiai ir teip vadinami „pus-
kvailiai“; tokių tėvų vaikus
tankiaus griežia nuomirulis.

9. Girtuokliavimas veda pa-
skui savę daugybę nelaimių,
užmuszimų ir nusizudymų; jis
pripildo ligonbuczius, kalėjim-
us ir beprotnamius; jis ardo
szejmynos laimę, jis stumia į
nupuolimą ir vargą.

10. Kad nedatirti tų blogų
girtuokliavimo vaisių, yra vie-
natinis budas: sausai iszsiza-
dėti gėrus. Patėmyjimais mums
liudyja, jog tie, kurie apsieina
be stiprių gėralų, daug svei-
kesni, smagesni ant kuno ir
dvasios, lengviaus atkelia ku-
no negales, smagiaus linksmi-
nasi ir stropiaus lavinasi, o jų
buvis vis eina geryn.

Amerikietis statistikos szviesoje.

Laikrasztyje „Every-bodys
magazin“ atitinkame akyvas
žinias apie amerikiecius: dva
siszkas ir kuniszkas jų ypaty-
bes, budą ir t.t.

Vidutinis amerikietis augsz-
czio turi 5 pėdas ir 8 colius,
per krutinę 36 colius ir sveria
150 svarų; jis yra be biskio
vienu coliu augsztesnis už sa-
vo patėvį anglą, o tikrai vienu
coliu pereina vokieczio ugį.
Amerikietis gali dairytis vir-
szum europiecių galvų. Vie-
nog, kas link svėrimo, tai jis
yra kur-kas lengvesnio kuno
už anglą ir vokiečių. Jo szejmy-
na paprastai susideda isz pa-
czios ir trijų vaikų. Turėdams
37 metus amžiaus, jis tikisi pa-
gyventi dar nors 30. Jo
moteriszkę, pasiekusi 35 me-
tus, turi augszczio 5 pėdas ir 4
colius, sveria 126 svarus, tiki-
si pragyventi iki 68 metų. Ve-
dasi amerikiecziai nuo 25 iki
30 metų. Vaikai mokinasi
vieszoje mokslincyzioje, kaip
ir jų tėvai. Mėgsta vidutinę
szilumą iki 53 laipsnių. — Jo
ukė (jei jis farmerys) turi 137
margus lauko, namas ant dvie-
jų gyvenimų isz 7 kambarių.
Ukė jo verta maž-daug 3,500
dol., skolos turi 500 dol., mo-
ka po 5 proc. palukanų. Na-
mų gyvuliai pas jį toki: 3 ark-
liai arba mulai, 3 karvės, 6
szeriami jaucziai, 8 avys ir 8
kiaulės. Tokia ukė paskuti-
niuose metuose iszduodavo 100
karzių kviecių, 500 rugių,
200 avių, 45 bulvių, 12 tonų
szieno, neskaitant smulkesnių
vaisių. Metų pelną jis apskai-
to ant 750 dol., be to dar jis
laiko už kelis szimtus geležin-
kelio akcių, gaudamas pro-
centus. — Amerikieczio szej-
myna gyvena teip gerai ir ne-
skupiai, kad europietis pava-
dintų tai iszdykumu. Ant jo
stalo tankiai atitiksi valgius,
pargabentus isz svetimų szalių.
Amerikieczio galva pramusza

ant kavos, — nieks ant svieta
nemėgsta teip kavos, kaip ame-
rikietis: ant kiekvienos ypotos
iszpuola po svarą kavos kas
sąvaitė, už tai arbatos beveik
visai negeria. Gyvenimas jam
kasztuoja 16 dol. ant mėnesio.
— Gula tarp 9 ir 10 val. va-
kare, o kelia 6 isz ryto. Įjun-
kęs į rukymą tabako, kaip gal
nieks: jis per metus suruko 20
svarų. Iszgeria per metus pus-
aszunto gorcziaus (apie 3 vie-
drus) degtinės ir 75 gor.(27 ir
pusę viedro) alaus. Kurui su-
vartoja 14 sieksnių malkų ar-
ba 3 tonas anglies. Ant drabu-
zių iszleidžia 100 dol. kasmet;
perka už gyvus pinigus pasiū-
tą drapaną. Jo pati veda visą
namų ukę. Vyras retai linkęs
į maldas, bet moteriszkę labai
dievobaiminga. Jis laiko ma-
žiausiai 2 kasdieniniu laikrasz-
cziu, siunczia per metus 5 te-
legramas, raszo 220 laiszkų ir
20 atvirų korczikių.

Politikoje jis laikosi repub-
likonų partijos, pagiria augsz-
tus muitus, nori praplatinimo
prekystės ir pramonės.

„Atsipraszau“.

Vargiai kojas bepavilko ji,
susilenkusi po sunkia malkų
naszta. Pro szalį praėjo stu-
dentas ir netyczia kumsztelejės
ją alkunė, pakėlė kepurę ir
isztarė: „atsipraszau“.

Ir nuėjo sav tolyn.

Ji sustojo, pasižiurėjo į jį
isz paskos ir nesijusdama at-
kartojo:

— Atsipraszau!

Szitą žodį ji iszgirdo pirmą
sykį savo amžiuje. Neatsipra-
szinėjo jos motina, kaip mir-
dama, paliko ją dar kudikį
girtuokliui-tėvui. Neatsipra-
szinėjo jos tėvas, kada musz-
davo ją už mažiausią palapa-
vimą, už linksimą nusziszypso-
jimą, už balsiai isztartą žodį.

Neatsipraszinėjo jos ponis,
pasiėmusi ją pas savę ir pave-
dusi jai priežiurą ketverto gal-
vomis einanczių vaikų.

Neatsipraszinėjo jos vyras, kaip nė neatsisveikinęs išvažiavo Amerikon, pats laimės jieszkotų, pametęs ją su dveju tu vaikų, kaip pupų. Neatsipraszinėjo jos gyvenimas, tyčiodamos iš jos nuo pat gimimo ir engdamas ją kartais teip sunkiai, kad vos galėdavo kvapą atgauti.

O šiandien vos tik tai užkliudęs ją, gyvenimo naszta prispausta, jaunikaitis nusiėmė kepurę ir pratarė:

— Atsipraszau!

Yra-gi vadinasi kitoniszki žmonės ir papročiai, kitoniszkas svietas ir gyvenimas.

Kaip jai tolymas ir nesu-prantamas toksai gyvenimas!

Eina ji sav toliau ir sztai užgirsta garsų vežiko szauksmą.

— Saugokis, szalin iš kelio!

O, sztai, sztai! „szalin iš kelio“ — ji supranta; tokie žodžiai jai pažįstami; jie atkreipti tiesiai į ją...

O „atsipraszau“ — ji nė sapnuote nesapnavo, kad kas jai galėtų sziteip pasakyti.

Eina ji sav toliau ir galvoja:

— O ką, kad teip visiszka nuėjus nuo kelio?

— O gi vaikai? — užgirdo ji iš savo gilumų balsą.

Ji parėjo namo.

— Matut, atneszei duonytės? — bėga prie jos verkdami vaikai.

Ji norėjus buvo suszukt ant jų, kad ir jie atsitrauktų iš kelio, bet prisiminusi kažin ką, patylom isztarė:

— Atsipraszau, vaikeliai; rytoj rasi gausiu pinigų, tai parnesziu.

Yra žmonių, kuriems gyvenimas, padaręs mažiausią nemalonumą, tarytum, kojas cziukszėdamas, sako:

— Atsipraszau.

Bet daug daugiau tokių, kuriems jisai ruszčiai szaukia:

— Szalin iš kelio!

Driskius.

Baltramiejaus naktis.

Prospero Merimee.

Karaliaus paliepinimas.

Jis mums įsakmu sakydavo, jog uždrausta yra gailėtis savo tėvų, brolių arba draugų.

Otway.

Vakare, 24 rugpiuczio, kapitonas Jurgis parvedė į Paryžių, per szv. Antano vartus, sparcziąją savo jotę. Iš czebatų ir drabužių, perdėm apdulkejusių, buvo pažim, kad raiteliai buvo atlikę ilgą ir sunkią kelionę.

Paskutinis mirsztanczios dienos atspindis szvietė po apdegusius kareivių veidus, ant kurių regėt buvo ta neaiszki neramybė, kurią jaučia žmogus, artinantės nežinomam atsitikimui, ir kada jis žino, jog tas atsitikimas bus baisus.

Kapitonas atvedė rieszia savo kareivius ant gana placzios rinkos ir liepė sustoti. Paskui jis liepė kokiai deszimecziai žmonių joti pasiteiraut į miestą, drange su jaunesniuofu oficeru, o pats pastatė vartau-ninkus, kur buvo įeinama iš gatvių ant rinkos, ir liepė užsidegti knatus, kaip sutinkant prieszininkus.

— Serzante! — isztarė jis rustesniu ir garsesniu balsu, negu visada.

Senas kareivis su apvesta galiunu kepure ir iszmarginėta juosta, prisiartino prie kapitono.

— Ar visiems mūsų kareiviams įduoti knatai?

— Teip, kapitone.

— Ar visi ginklai davade? Gana kulku?

— Teip, kapitone.

— Gerai.

Jis perjojo iszilgai savo kareivių eiles. Serzantas jojo paskui jį. Jis matė savo kapitono nesmagiavimą ir nedrįso prakalbinti jį. Galop, jis įgijo kiek drąsos.

— Kapitone, ar galiu asz pavelyti žmonėms paszerti

arklius? Jus žinote, kad jie be maisto nuo pat ryto.

— Nevalia.

— Net avizų saujos? Tai viena valandėlė.

— Kad nė vieno arklio neiszziabotum!

— Jug, jeigu jiems iszpuls eiti į darbą szią naktį... kaip pasakoją... kad, galbut...

Oficieras nekantriai truktelėjo pecziais.

— Užimkit savo vietą, — atrėmė jis szaltai ir nujojo tolyn.

Serzantas sugrįžo pas kareivius.

— Na ką, serzante, tai teisybė? Ką czia rengia? Ką vis tai ženklina? Ką kapitonas pasakė?

Prie jo kreipėsi su dvide-szimeczia klausymų vienu upu senieji kareiviai, su kuriais jis buvo sudrugęs per ilgus tarnystės metus.

— Bus darbelio, — pasakė serzantas tokiu balsu, lyg jis žinotų daugiau, negu sako.

— Kaip? kas?

— Nevalia nė ant valandės iszziaboti arklius... dėlto kad... kas žino — gali pareikalauti mus kas akies mirksnis.

— Ar-gi isztikrųjų muszis? — tarė trimietininkas. O su kuo — pasakykit, meldžiami?

— Su kuo? — atkartoję serzantas klausymą, idant turėti laiko pamislyti. — Kad velnia-grėbtų! dailus klausymas. Su kuo tu norėtum, kad musztųsi, jeigu ne su karaliaus prieszais?

— Teip, bet kas tie karaliaus prieszai? — užsispyręs klausė trimietininkas.

— Karaliaus prieszai? Jis nežino, kas prieszininkai karaliui!

Ir serzantas su paniekinimu patraukė pecziais.

— Karaliaus prieszai — tai ispanai. Bet jie teip iš pasalų neįsibriautų, kad nieks nebutų matęs, — įsikiszo vienas iš kareivių.

— O! — įbruko kits. — Asz gerai pažįstu karaliaus prieszininkus, — ir ne ispanus!

— Bertrand turi tiesą, — pasakė serzantas, — asz puikiai žinau, apie ką ans kalba.

— Apie ką gi galop?

— Apie hugenotus, — paaiszokino Bertrand. — Nereikia pranaszo, kad tai užtėmyti. Visi žino, kad hugenotai paėmė savo tikejimą iš Vokie-tijos. O man stacziai rodosi, jog vokiecziai — tai mūsų prieszininkai; ne bereikalo asz tiek syk szaudžiau juos, o jie muszėsi, tartum nelabasis.

— Na, vis tai gerai, — kalbėjo trimietininkas. — Bet su jais padaryta sandara: apie ją tiek priskambino, kad asz negaliu užmirszti to dalyko.

— Darodymas, jog hugenotai ne prieszai mums, — pratarė jaunas raitelis, apsirėdęs mandagiaus už kitus, — yra tai, kad grovas La Rochefou-ceauld vadovaus sparczioje mūsų jotėje busianczioj karėje su ispanais Flandrijoje. O kas gi nežino, kad jis — hugenotas? Velnias manę grėbk, jei jis ne hugenotas nuo virszugalvio iki padų! Jo pentinai — *Condee*, o kepurė — *Hugenotas*.

— Te papiaus jį maras! — riktelėjo serzantas. — Tu dar nežinai to, tu dar nebuvai pristojęs prie mūsų. Jug tai La Rochefouceauld buvo vadas tos užslėptos kariaunos, per kurią mes tik per plauką nežuvom. Tai vaikėsas, kurs perdėm prisisunkęs gudrumu.

— Ir jis iszszitarė, — primetė Bertrand, — kad vokiszku raitarų burelis daugiau atstoją, negu mūsų sparczios jotės eskadronas. Tai ne menkiaus teisybė, kaip asz sėdžiu dabar ant bėro arklio: asz girdejau nuo karalienės pakaliko.

Tarp visų pakilo rustus murmėjimas, bet tasai bematant apsimalszino, nes visi troszko pirmiausiai dasiznoti, priesz

ką teip ruosziasi į kovą.

— Ar teisybė, seržante, — užklausė trimietininkas, — kad vakar taikėsi užmuszti karalių?

— Einu isz laižybų, kad tai tie.... eretikai....

— Karcziamininkas po szv. Andriejaus Kryžium, kur mes esame pusryciauė, — pasakė Bertrand, — pasakojo mums, kad jie norėtų iszdilyti miszias.

— Tada mes niekad nebadautume, — su giliu persiėmimu nusztoravo viens isz kareivių. — Bevalgai sav szviežią kiaulieną vietoj bulvienės! Tai nebutų biauuru.

— Teip. Bet jei hugenotai įves savo įstatymus, tai jie, pirmvisoko sudaužys, nelyginai stiklus, visus sparczios jotės pulkus, idant užvaduoti juos taja szunija, vokiszkais raitarais.

— Jei teip, tai asz pridarysiu jiems striukės! Nubausk manę, Dieve! dėl to vieno, asz virszciau į kataliką. Pasakyk-gi, Bertrand, jus jug buvote drauge su protestantais: teisybė, kad admiralas duoda algos tik asztuonis sous (40ct.) kareiviui?

— Nė nudilusio skatiko daugiau, tas žilabarsdis szyksztuolis! Dėlto tai asz pamecziau jį tuoj po pirmosios kovos.

— Kaip szįdien kapitonas nesmagus! — pratarė trimietininkas. — Jis visada puikus vyras ir labai mėgsta pasiute-rioti su kareiviais, o szįdien nė sykį lupų nepravėrė.

— Tai vis tos naujienos jam įsikrimto, — atrėmė seržantas.

— Kokios naujienos?

— O tai, ką užmanė hugenotai.

— Vėl iszrodo ant naminės karės.

— Juo geriaus mums, — pri-
metė vienas isz szalies. — Kiek
reik kirzčių užduoti, kiek kai-
mų sudeginti, kiek hugenotų
užmuszti!

— Regimai, jie nori atkar-
toti senąją skerdynę prie Am-
boise'o, — tarė seržantas. —
Mus ir paszaukė tam reikalui.
Mes czia padarysim davada.

Tą valandą sugrįžo kornetas
su savo žmonėmis. Jis prij-
jo prie kapitono ir pradėjo isz-
tyko kas-žin-ką kalbėti, kad
tuotarpu kareiviai, su kuriais
jis sugrįžo, susimaiszė su anais.

— Prisiekiu savo barsda! —
tarė viens isz tų, kurie jodinė-
jo teirautis, — asz nesuprantu,
kas dedasi szįdien Paryžiuje.
Asz nemacziau ant gatvių nė
katės. Už tai Bastilija pilna
kariumenės: asz užtėmyjau
szveisterių smaignszcius, kurie
grudosi po atszlaimą, tartum
rugių varpos. Tai, mat, kas!

— Jų buvo ne daugiau per
penkis szimtus, — pridurė
antrās.

— O kas yra teisybė, — trau-
kė toliaus pirmasis, — tai tas,
jog hugenotai norėjo užmuszti
karalių ir kad pats didysis ku-
nigaiksztis Guize sužeidė toje
maisztatyje admiralą Coligny.

— O, nenaudėlis! kaip jis
gudriai tai padarė! — suszuko
seržantas.

— Dalykas daėjo jau teip
toli, kad tie szveisteriai szne-
kėjosi velniszkoj savo kalboje,
jog per ilgai kenczia Prancu-
zijoje hugenotus.

— Tai teisybė, kad nuo tulo
laiko hugenotai pervirsz pui-
kavoja, — pratarė viens isz
kareivių.

— Ar nesakys jie mums,
jog pergalejo mus musziuose
prie Jarnac'o ir kitur? Teip
jie giriasi ir didžiuojasi...

— Jie geistų suėsti avino
koją, o mums palikti tik vieną
kaulą, — pasakė trimietin-
kas.

— Jau laikas dievobaimin-
giems katalikams isztaisyti
jiems gerą pirtį!

— Kas manę palyti, — atsi-
liepė seržantas, — tai jei kara-
lius lieptų man: „iszmuszk
man visus tuos latrus!“ asz ne-
laukecziau antrą syk pasakant,

užsikeikiu savo diržu!

— Pasakyk, Belle-Rose, ką
praneszė kornetas?

— Jis kalbėjosi su koku
szveisterių oficieru, bet asz ne-
girdeėjau, kas buvo kalbėta.
Vienog, tai turi, kaip nebuk,
buti akyva, nes jis kas valan-
dėlę szukavo: „Ak, mano
Dieve! mano Dieve!“

— Dirstelk, czia atjoja zo-
vada raiteliai: tikrai jie atveža
mums kokį paliepiamą.

— Rodos, jų tik dvieje; ka-
pitonas su kornetu nujojo jų
pasitikti.

(Bus dar)

Aukos A. Gavienui.

J. Kailius, Baltimore	25
K. Klimavyczia, Foxcroft,	50
J. Klimavyczia „	25
Ona Klimavyczienė „	25
Rhone, Pa.	
Ig. Szukis	25
M. Juszka	25
A. Nagrodskis	25
A. Vaicziulis	25
V. Paplauckas	25
A. Gilis	10
J. Diedelė	25
A. Volukonis	10
F. Mlenariks (chorvata)	25
G. Burmon (evang.)	25
F. Burmon (evang.)	10
W. Urban (lenkas)	25
F. Mukar (vokietis)	10
J. Wasil (lenkas)	25
M. Waszko (lenkas)	25
Waterbury, Conn.	
Liet. neprigul. kliubas	\$5,00

Kar. Urba	25
J. Tareila	25
K. Kazemėkas	25
Ona Franckienė	25
J. Serapinas	25
K. Aleksandravyczia	25
P. Steponaitis	25
A. Kundrota	25
Petronė Kundrotienė	10
J. Penikas	25
V. Pautienius	25
J. Szulžinskas	50
A. Samuolis	25
J. Kiudulas	25
A. Andriukaitis	25
A. Bartuszka	25

J. Kazemėkas	25
K. Raulynaitis	25
J. R. Miknaitis	25
J. S. Jaszinskas	25
S. Szteinis	25
J. Liubinskas	10
Haverhill, Mass.	
M. Benkus	35
D. S.	25
P. Kezelis	10
A. Vainoris	5
T. Uzd....	25
J. Dragunas	25
D. Szesnulevyczius	15
S. Saulėnas	15
K. Vencus	15
K. Kazlauskas	10
F. Saulėnas	10

Buvo \$17,02

Isz viso \$33,67

Aukos A. Viztaliui.

J. Kailius, Baltimore	25
J. Rumbavyczius, Minersvill	25
Foxcroft, Me.	
K. Klimavycia	50
J. Klimavyczia	25
Ona Klimavyczienė	15
Rhone, Pa.	
Ig. Szukis	25
M. Juszka	25
A. Nagrodskis	25
A. Gilis	10
Waterbury, Conn.	
A. J. Povilaika	25
V. Pautienius	25
Buvo	0,35
Isz viso	\$3,10

Susirinkimai.

Bus laikomas 1-mo kvarta-
lo susirinkimas 10-tos kuopos
Susiv. L. A., 4 sausio (Janua-
ry) 1902m., 8 val. vakare, Lie-
tuviszko Kliubo name, S 2-nd
gatvės Philadelphia, Pa.

Meldžiam visus sąnarius o
podraug ir norinczius naujai
prigulėti prie Susiv., pributi
ant paskirtos valandos.

Komitetas.

Parsiduoda lotai ant pigių
iszlygų, South Wilkes Barre,
prekė nuo 200 iki 800 mokant
po \$500 ant mėn., dasiznokit
pas J. J. Pauksztį.

Isz visur.

Rymo popiežius liepė pagarsinti, kad jis dar gyvas, o ne numiręs; pertai sukaktuvinę szventapretę reiks mokėti į Vatikano izdą.

Isz vyriausio Irlandijos miesto Dublino raszo apie sumisimą žmonių; valdžia baimėje suvarė daugybę policijos; gali pakilti dideli ermyderiai ir maisztas; 11 gruodžio iszplaukė isz Amerikos į Irlandiją 3 agitatoriai: Redmond, McHugh ir O'Donnell, kurie dar labiaus pakurstys žmonės.

Dvideszimtyje Rusijos vietų vėl apszauktas ypatingas padėjimas (usilennaja ochrana); nužiūrėtoms ypatoms uždrausta tę gyventi. Musų Vilnių, o teip gi Rygą, priskaitė prie tokių miestų, kur yra universitetai; teip jog tas, kam uždrausta gyventi „universitetizkuos“ miestuose, nevalia buti nė Vilniuje, nė Rygoje.

Istorija paduoda mums ant savo lapų baisius apraszumus, kaip Ispanijoj ir Portugalijoj persekioldavo žmones už tikėjimą teip vadinamoji inkvizicija. Tie persekiojimai tvėrė tose szalyse per 300 metų (nuo 15 iki 18 szimtmečio); kaip suskaityta, nuo 1481 iki 1808 m. sudeginta ant laužo 34,658 eretikų! Atlikdavo tas baudas dominykenų minykai. Jei žmogus priesz smert atvirsdavo į katalikystę, tai ant jo „susimylėdavo“: jį užsmaugdavo ir sudegindavo negyvą.

Rusijos valdžia įvedė Finlandijoj naujus įstatymus apie kareivystę – tokius maždaug, koki Lietuvoje. Pastoriams reikėjo tuos įstatymus apgarsinti bažnyčiose, bet pastoriai tulose vietose užsispyrė nepildyti to valdžios paliepimo ir juos patraukė už tai į sudą.

ŽEMIU DULKĖS.

APYSAKA,

lenkiškai parašyta M. Radzevyčiūtės.

(Tąsa.)

— Ikšiol ne! Dar tik vakar vakare atsitiko. Rožiukė ką tik mums pasakė. Martynukas ant nakties eis toliaus.

— O jus laikykitės atsargiai!

— Dėkui tav už rupestringumą! Mes tai nieko, Švedo nieks neužvaduos, o jis jau dingo!

— Išsisuks!

— Jau ne! Trečią kart jį sugriebė. Jau musų akys daugiau jo nematys. O mes dabar, kaip kaimenė be vado, išsiskirstysime į visas puses!

— Tai šnekate! — įspraudė Raulas; — ant vieno žmogaus visas dalykas nesiremia.

— Greičiaus ant vieno, ne kaip ant tukstančio. Vienas didelis akmuo, padėtas po pamatiniu, ilgiaus laikys triobą, ne kaip šimtas smulkių akmenukų, kad ir prie jų duotum geriausią cementą...

Ištareš tuos žodžius, nutilo. Tylą pertraukė Martynukas:

— Jau eisiu, — tarė. — Likitės sveiki, o jeigu pasivėlinčiau, tai į mano vietą nusiųskite ką pas arklius!

— Dieve palaimink! — atsisveikino su juo.

Sustojo ant slenksčio ir tarė Rožiukei:

— Jeigu lytų, tai paimkite iš budelės mano skripką.

— Paimsiu, grįždama.

Vaikiščias išnyko, o jie dar valandėlę sėdėjo, labai nuliudę, nusiminę.

— Ar neturi pas savę ko paslėpti? — paklausė Raulas Rupino.

— Jau paėmė Rožiukė.

— Atiduokite geriaus man, — kreipėsi prie merginos.

— Bereikalo. Jau man ne naujiena.

Dirstelėjo per langą, o pasikišus po skepeta nedidelį pundelį, linktelėjo galva luošiu ir išėjo.

Raulas išsiskubino pasakui ją.

— Kaip išgirdau apie Švedą, tai man jus labai parupote. Saugok jus, Dieve, nuo kokio pikto! — kalbėjo, eidamas greta.

— Tai ką? — atrėmė su kartumu, niekad prieš tai neužtėmytų. — Man ir teip gyvenimas nemiela! O didžiausia baimė ir graužulys, jeigu manę paliktų.

— Visai jus nesuprantu!

— Dėlto, kad nežinote, ką aš žinau, ir jusų kraujas nestingsta iš nusiminimo, kaip mano.

— Kas jums? Tik Švedas nebuvo jusų tėvas, tik su juo viskas neprapuls! Ypatinga esate mergina! Jums priderėtų mylėti ir linksmintis, o ne paslapties dalykais užsiimti!

— Meilei ir pasilinksminimui yra gana be manęs. Aš niekam nereikalinga, nes nė linkma, nė meili.

— Liautumėtės! Tas atsitikimas jus sukrimto. Tai, dar viskas nutilo. Bus kaip buvo!

— Jau nebus! — atsiduso graudžiai.

— O aš visada jums į pagelbą! Ką turite užlėpti, atiduokite. Neduosiu vienai klaidžioti naktimis. Dabar gal seka, o ant manęs nieks nieko nepamislųs, nes aš papratęs valkiotis visokiame laike.

Įėjo į Rožiukės butelį. Neuždegus žiburio, pradėjo trustis, jis stovėjo pas slenkstį.

— Ar vėl rengiatės eiti? — sušuko, kada vėl atsistojo prieš jį.

— Eisiu!

— Ne! liksite! — tarė stačiai. — Eisiu aš pats, o jus pasilsėsite. Duokite, ką turite!

Išveržė iš jos rankų pundelį.

— Ir vaikiščio skripką paimsiu, o šitą teip užslėpsiu, kad nė šuo nesuvuos. Galite nurimti.

— Ačiu jums už tai.

— Ar Kristupo nėra?

— Nėra! — atrėmė, lyg persigandus, ir dairydamosi aplinkui.

— Ką čia sėdėsite vienu viena, eiva pas mus. Tėvas serga, bet su Mariuke bus jums smagiaus.

— Dėkui! Papratęs viena. Koks jus geras!

— Tai, didelis daigtas! Kad žinotumėte, kaip aš neramus bėgau čia iš namų! Labai man jus gaila, Rožiuke!

Mergina nieko neatsakė ir atsitraukė gilyn. Jam rodėsi, kad ją užrustino, tai-gi pasakęs tik „labanakt“, išėjo, nenorėdamas erzinti.

Sugrįžus jam, namie dar šnekėjo apie Švedą. Ištikro su juo buvo blogai. Trečią kart tas pats. Pirmą kart užsimokėjo, antrą kart atsėdėjo kalėjime dabar jį tikrai iszgabęs. Visas kaimas buvo sujudęs, įniršęs, visi keikė parsidavėlio dušią ir gyvastį.

Parsidavėlis turėjo čia buti, tik kas?

Senis Jonas jau nestenėjo, tik išiziurėjęs į lubas, mislyjo, nieko nesakydamas. Prašvito jo akys, išvydusios Raulą, sunkiai atsikreipė ir paėmęs jo ranką, pasakė tylomis:

— Suneli! Kada tu man apreiškei savo išvažįvimą, tai man rodėsi, kad vaikas tėvui negali jau didesnio rupesčio užduoti, kaip tu man užlėvei. O dabar rodosi, kad tavę nukriaudžiu. Kokį turi skausmą turėti tas tėvas, kurio sunų šėtonas prigundė išduoti. Koks skausmas! o Jezau!

— Mielas tėveli! nebausk manęs tokiais žodžiais!

— Ne, suneli, ne! Jau aš tav nesipriešisiu, jeigu kas kitas paskirta, užlaikyti tavę neišdrisiu! Mano skausmas teisingas ir bergždžias, sulyginus su anuo. Pamokino manę Dievas!.....

Mažai kas miegojo kaime tą naktį. Išryto, nežinia iš kur, pasklydo po kaimą dar neaiškus, nedrąsus šnibzdėjimas:

— Juodis apskundė Švedą!

Vos tiktai išgirdo Dičkiai, užvirė kaip puode. Mariukė išpradžių nunyko, paskui dejuodama, rėkdama, gaikščiodama nubėgo pas Roziukę.

Raulas nedrįso eiti. Sėdėjo susikuprinęs, tylėjo ir žiūrėjo į žemę.

— Ar-gi gali būti? — paklausė apkvaitęs Jonas, atsisėdęs ant lovos ir žiūrėdamas į sunus.

Nieks nepatvirtino.

— Liežuvis ringuoja, kaip gyvatė, ir nekaltą įkanda! — tarė Petras.

— Eisiu į Švedus išklausti teisybės! — pridurė Andrius.

— Raulai, tu daug svieto matęs! ar tai gali būti? — tyrinėjo senis neatleisdamas.

— Negaliu sakyti nieko, kol pirštu nepačiupinėsiu žaisdos! Tai pikčiausia už visas piktības!

Andrius sugrįžo. Buvo suniures ir su žinia nesiskubino.

— Ar teisybė, ką šneka? — klausė Jonas.

— Teisybė! Štai sugrįžo Juozas iš miesto. Matė, sekant ir rašant protokolą, Kristupą tarp policijos. Jis apskundė.

— Tegul bus paniekintas iki paskutinei savo valandai! ir tas tegul bus paniekintas, kas jį Dievo vardu pasveikįs! — sušuko senis ne savo balsu ir tartum negyvas puolė ant patalo.

Raulą perėjo šiurpuliai. Pabėgo iš bato nuotų baisių žodžių, nuo keiksmų, kuriais drabstė broliai...

Vienog, kaime ir mažas ir didelis turėjo tą pat ant lupų, o akyse nenumaldomą, tylų žemaitišką užsikirtimą.

Garsiai nešnekėjo nieks, bet kuždėjimuose buvo žymu giezimas, jie kvėpavo padukimu.

Šveduose buvo prisikimšę ant kiemo ir bute.

Juozas užkimeš, drebėdamas iš piktumo ir įnišimo, pasakojo, kaip viskas dėjosi, sugau-nant ir sekant, Jurgis verkė, kaip mažas vaikas.

— Kad jis nesulauktų po mūsų žemę vaikščioti ir iš jos duoną valgyti! Kad jis nesulauktų nueiti į bažnyčią ir išgirsti nuo žmogaus žodį! Tegul užspringsta tais pinigais, ką gaus! Tegul pasikaria ant nešventintų kapinių, kur užkasa su piktligėmis ir nusizudėlius! — baisia

pagiežavo Juozas.

— Neišdrįs jis čia sugrįžti! — sakė visi.

— Ir tėtukas negrįš! — dejavo Jurgis. — Rytoj jį, kaip kokį vagį ar galvažudį, išvarys į Kauną.

Raulas ir iš čia išbėgo ir nesijausdamas užsuko pas Rupiną. Ką jis jam pasakys?

Luošis sėdėjo prie savo stalo, droždamas šventąjį. Buvo išbalęs, kaip popiera, drebėjo lupos, o ant išdziuvusių, užsiėmusių darbu, rankų krito iš akių retos, didelės, kaip žirniai, ašaros. Jis nešluostė jų, nesigėdėjo, neslėpė, nors girdėjo girgždėjimą durų ir pažino svečią.

— Rupin!... ar tu laukei tokios piktybės?

Šventameistris pradėjo darbą ir, pagal savo paprotį, išiesęs ant stalo rankas, padėjo ant jų pailsusią galvą.

— Ar galima kuo tikėti ant svieto, ką daryti, ką mylėti! — kalbėjo toliau užsirustinęs Kareivis, — jeigu žmonės edasi, kaip šunės, par-duoda, kaip vergai! Kur tas numylėjimas žemės, tas tikėjimas, ką tu anąsyk teip gėrėjaisi? Jis svetimam krašte nebuvo — tame butelyje užaugo, ta žemė jį išmaitino — o koks jis! Manę pirštais rodėte, sudyjote, vadindami atskalunu, vokiečiu! Kas jis — tas jus žmogus — tas jus brolis?

— Jis galvažudis ir pats pražus! — išlėto, iškilmingai ištare Rupinas.

Ašaros nudžiuvo, balsas sukietėjo.

— Jį išraus, kaip kukalį, ir sudegis paveis-dan kitiems. Aš tik vienas už jį paverksiu ir ta motina — žemė pajus savo viduriuose skausmą, pražuvus supui, susinaikinus pajiegai, užgesus vilčiai!... Jis pražus perniek, prakiektas, jis supus apspiaudytas — o pražudys jį ta pati galybė, kurią paniekino, ta pati meilė ir tikėjimas, kurių išsižadėjo. Jos gyvuoja per kovą ir ašaras, ir gyvuos, bet neduok Dieve mums nė vienam būti toje kovoje raugalais, tų ašarų priežastimi! Toks jis — tas parsidavėlis!

— O ar žinai, dėlko jis skundė? Dėlto, kad Švedas nedavė jam dukters.

— Dėlto, kad Dievas leido — pataisė Rupinas rimtai. — Visokiomis — Jis didis — biau-rybėmis pripildė pasaulę, išbarstė edančias dulkes, paliko ant takų dygias usnis, paslėpė po akmenimis piktas kirmėles, uždare karčiai gėralus. O viską — Jis geras — teip padarė, idant mes, trokšdami dangaus, vis butume Jo išsiilgę ir tarp žemės vargų ir skausmų tikėtumės tę augštai užmokesčio ir atilsio. Teip — Jis yra išmintingas!... O tas judošius tai užmiršo — dėlto-gi aš verkiu už jį, nes iš varguolių, iš patremtų — nėra už jį vargingesnio, nėra sunkiaus patremto!

(Toliaus bus).

Gyvenantieji Berlyne lenkai, iš viso 120 tėvų, padavė vyskupui prasymą, kad pavelytų mokinti jų vaikus lenkiskai; bet vyskupas atsakė, kad tik tada lenkų vaikai gali mokintis lenkiskai, jei jie nemoka vokiskai. Lenkai kelia priesz tai protestus.

Lenkiszki didžponiai nežino jau nė kaip išdykauti. Sztai, grovas Tyszkiewicz jodo po Lenkiją ant verbliudo; išz Varšavos jis ketina joti ant to gyvulio stacziai į Paryžių. Kiti rodyja jam joti ant asilo — tai butų bent tamtikra pora. Arba sztai: grovas Potocki prakiszzo Viedniaus jockey-klube su vienu vakaru \$750,000 be-kaziruodamas išz baccarat.

Kokia neapykanta priesz anglus verda visų burų szirdyse, pradedant nuo mažų vaikų, galime spręsti išz tokio atsitikimo. Vieną kart anglų kapitonas Wickham su kareivių bureliu išzėjo apžvalgyti apygardę. Vienoj vietoj jis su vienu su kareiviu užėjo į tulą burų butą; namie buvo tik moterisz-kė su 12 metų vaiku. Perkra-tęs butą, ar nėra tų ginklų, kapitonas išzėjo, užsėdo ant arklio ir nujojo, bet nematydamas paskui jojant savo kareivio, sugrįžo. Tuo tarpu sztai kas atsitiko. Kada kapitonui išzėjus, kareivis sznekėjosi su moteriszke, vaikas priėjo išz užpakalio ir ismeigė anglui į strėnas peilį ir tas pargriuvo negyvas. Paskui vaikas paėmė ano szaudyklę ir kapitonui sugrįžus, nuszovė jį.

Rusiszką finansų ministrą Vitte apskundė tulas laikrasztininkas į sudą už apgavystę ir neatidavimą prigulinczios užmokesties. Tas laikrasztininkas per isztisus 9 metus visaip gyry ir garbino Vitte ir jo darbus, už ką buvo suderėtas at-pildymas. Vitte dabar nieko neduoda ir turės teisintis priesz sudą,

Tik esti ant sviato atsitiki-
mai! Mieste Tomske, Siberijoje
mokslinciai (astronomai) ren-
gėsi pastatyti observatoriją ty-
rinėjimui dangaus kūnų (žvai-
gzdžių). Bet negalėjo pastaty-
ti dėlto, jog žmonės neleido,
sakydami, kad mokslinciai
norį nutraukti nuo dangaus
žvaigždes, sukimszti jas į mai-
szą ir iszsivezti kitur, o juos
palikti nakties tamsybese.

Rymo katalikiszka dvasisz-
kija mieste Palermo, Italijoje,
padavė vyskupų susirinkimui
praszymą, kad pavelyta būtų
kunigams vesti moteris. Jie sa-
ko teip: „popiezius gavo nuo
Kristaus tiesą iszleisti įstaty-
mus, bet jis negavo tiesos mai-
nyti gamtos įstatymus arba
mainyti tai, ką yra pats Kris-
tus įstated. Vienuolika apasz-
talų buvo apsivedę ir szv. rasz-
tas sako, kad moterystė yra
skirta kiekvienam žnogui.
Priverstinas draudimas įveda
daugelį kunigų į pagundą,
priesz kurią kunigai neatsispi-
ria, įpuola į nusidėjimą ir isz-
sizada savo sąžinės ant nenau-
dos bažnyczios ir pavestų jiems
avių”. Vyskupai prieszinasi
tam praszymui ir atmetę jį.

Dainu myltojams.

Apsiemes iszleidimą dainų
su natomis, kurias surinko p.
L. Ereminas, kreipiuousiu prie
dainų myltojų, kurie dar ma-
lonėtų prisidėti prie jų iszlei-
dimo, prisiųsdami prenumera-
tos \$1,00, kaip knygos prekę.
Visų tokių prenumeratorių
vardai bus pagarsinti knygos
pabaigoje, kaip prisidėjusių
prie iszleidimo ir kiekvienas
toks szelpėjas gaus po vieną
knygą, apdarytą, atspaudinus.
Viso dainų bus 66 Maiszy-
tiems balsams, vyriszkiems ir
moteriszkiems, bus dainų 30, o
vien vyriszkiems balsams 36
dainos.

Dainos bus gatavos pradzio-
je Kovo mėn ir apie pabaigą
Kovo jau turės visi prenume-
ratoriai „Dainas” savo rankose.
P. Mikolainis,
Wasser str. 11.
Tilsit, Germany.

Pajieszkojimai.

Asz, Pranas Balkevyczius,
pajieszkau savo szvogerio Juo-
zo Jokubyno ir Jono Deltuvos
— abudu Suvalkų gub., 15
metų kaip Amerikoje, pir-
miaus gyvena Union City, Con.
Praszau ar jų paczių, ar gerų
tautieczių duoti man žinią.

P. Balkevyczius,
59 View Park By Bellshill
Scotland.

Asz, Juozas Zabarauckas,
pajieszkau savo draugo, Igno-
to Merkevcziaus. Jisai 3 me-
tai atgal gyvena Shenandoah,
Pa.; paeina isa Suvalkų gub.,
Vilkavisztkio pav., Bartnikų
par. Praszau, kad jis pats ar
kas kitas atsiszauktų po szituo
adresu:

J. Zabarauckas,
34 W. 6-th str.
So. Boston, Mass.

Asz, Jurgis Usdila, pajiesz-
kau 4 savo brolių, kurie paei-
na isz Szventežerių par., Seinų
pav., Suvalkų gub. Gyveno
Plymouth, Pa., bet jau metai,
kaip neturiu nuo jų žinios.
Jie patys, arba kas pažįsta,
malonės atsiliepti po tokiu ad-
resu:

Mr. Jur. Usdila,
Box 23
Hibbing, Minn.

Asz, Antanas Rudzenis, pa-
jieszkau savo brolio, Prancisz-
kaus Grudzinskio, kurs paei-
na isz Kauno gub., Telszių
pav. Jau treči metai kaip at-
važiavo į Ameriką, o paskuti-
nį jo laiszką asz gavau isz
Hamburgo. Jis pats, arba kas
apie jį žino, teiksis duoti man

žinią ant adreso:

Mr. Ant. Rudzenis,
Box 23
Hibbing, Minn.

Asz Wladislovas Wnorows-
ki, pajieszkau savo szvogerio
Frenki Bishorek ir seselės
Marcelės Bishorek; pirmas jos
vyras buvo vardu Jonas Kara-
nauckas, o dabar ji už antro
vyro Franki Bishorek, kursai
gyveno: 19 Loddiger Road
Mare Street, Haeky N. E.
London.

Jisai yra sziauczius, pirma
laikė sztorelį. Praszau ar jų
paczių, ar gerų tautieczių duo-
ti man žinią:

Wladyslovas Wnorowski,
1338 South Fronth Str.
Philadelphia, Pa.

Lackawannos geležinkeliu Kaledų kelione in Washington, D. C.

Nuo 12 Gruodzio mūsų agentai
pėrdavinėja ypatingus tikietus ke-
lionei į Washingtoną D. C., kurie
tinka nuo 21 iki 31 Gruodzio kiek-
vienam laike ir ant kiekvieno trukio
tę ir atgal.

Užlaikau didžiausę krautuvē Rėmų
krautuvē ir pigiausiai parduodu kaip
visi, rėmų galima gauti visokio ga-
tunko dideliam pasirinkime dėl viso-
kių paveikslų, kalbu lietuviszkai,
lenkiszka ir t. t. Podraugiai užlai-
kau ir visokius paveikslus kaipo
szventus ir kitokius. Mano adresas:
MORRIS BLOOM,
312 Penn Ave. Scranton, Pa.

Laiszkas in Woj. Groblewski, pabirkanta vaistu, Plymouth, Pa.

Pequabuck, Conn. 19 lapkriczio
1901 m. Dabar asz, Vicentas Dobro-
volskis, padėkavoju labai gražiai
Jums, brangus pone Grabliauckas,
už Jus tokią didelę loską, už
tokias geras gyduoles. Daneszu
Jums, brangus pone, kad priėmiau
nuo Jus viską, kaip raszėte, ir radau
viską; pradėjau imti gyduoles, tai
kožną dieną jaučiu, kad eina man
geryn ir jau neturiu tokių skaudėji-
mų kaip pirma turėjau ir ilgus cze-
sus kenezian. O dabar turiu nodieją,
kad jus geros gyduolės labai didelę
man pamaczį suteiks. Tai labai, labai
dideliam dėkavoju, brangus pone
Grabliauckas.

Vincas Dobrovolskis.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas.
Paraszė Szventmikas. Puslapių 32.
Daugumas ras toje knygoje, ko ne-
sitikejo. Prekė 10 c.
Dvasiszki apdumojimai arba medi-
tacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skai-
tymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo
laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.
Pasikalbėjimai apie dangų ir žė-
mę. Naudingas ir akvyvas skaity-
mas. Knygutė tinka siųst ir į tėvy-
nę per cenzurą, į usl 81, prekė 20c

Lietuviszka Gramatika, raszyto-
jams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.
Lietuviszka Krcstomatija, para-
szyta p. E. Volterio. 1,40
Juszkos žodynas 2,00
Geologija, (su paveikslais) para-
szyta A. Geikie 30c.
Isz kur atsirado mūsų naminiai
gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.
Kaip gyvena augmenys (su pa-
veikslais) 35c.
Biologija arba mokslas apie gyvus
daigtus (su paveikslais) 40c.
Mūsų dielės (szundaktariai, szun-
dvokacziai, svetimtaucziai, ponai, ka-
riauna ir kunigai) 10c.
Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas
lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė
vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė
isz savo szalies) 10c.
Baudziava Lietuvoje 15c.
Balsas Darbininkų 15c.
Szirdis žmogaus 15c.
Du broliai, atsitikimas isz paskuti-
nės Turkų su Maskoliais karės 5c.
Valdimierus, apysaka pagal kun.
Szmidtą 25c.
Trumpi szneka apie limpanczias
ligas ir kaip nuo jų atsigiti 10c.
Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji
atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip
juos pažinti 15c.
Parinktos lietuviszkos dainos pa-
gal Ant. Juszkevyczių 10c.
Ukiszkos draugystės įvairiuose
krasztuose 10c.
Ukiszkas kalendorius ant 1902
metų 15c.

Paveikslas

Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 colių pločio, 24 colių
augszczio, ant puikios popieros, su
prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vie-
nybės” redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsi-
tarnavusio tautiecziu privalo rastisi
kiekvieno lietuvio namuose kaipo
papuozsimas ir atminimas, kad tasai
tautietis per visą savo gyvenimą tru-
sė ant naudos savo tautieczių ir tė-
vynės.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame isdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALU ELIU ir PORTERI

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J. PETER BREIDT

Locininkas.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir praktikavimo špitolėse ir šeimynose. Asz persiliudijau kokiū būdu gelbėti publiką. Asz turėjau tukstanczius persiliudijimų, kaip bandavonė mano naujo būdo gydymo kroniszkų ligų, ir specializškai moteriu ir vaikų. Nėra szitoje szalije ir svetimose szalise, kurs virszytų mano būdą gydymo. Galite apsznekėti savo loconoje kalboje arba aprasztyti norus ar reikalavimus. Pribuk asabiszkai jei nemoki raszyti savo kalboje, jei galima akzaminas dovanai. Įdek už 2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HAMMOND, IND.

Kas prisius 25 ct. paczto markėmis ant žemiaus padėto adieso gaus puikų tautiszką Pavėisklą, tai yra D. L. K. Keistutį su Byruta. Adresuokit teip

V. Kudarauckas,

Bx 234 Lawrence, Mass.

Sergekis

rudeninio perszalimo ir kosulio. Jei tēmysi gerai, tai persiliudysi kad yra geriausias pagelbėtojas.

Severos Balsamas del plaucziu.

yra užtikrintas vaistas nuo kosulio perszalimo ir plauczių sustiprinimp. Permaino nusiminimą ir užsidegimą ir sustiprina organizmą Prekė 25 ir 50c.

SEVEROS

St. Gothardo Aliejus,

geriausia gydnlė nuo nusideginimo, sutinimo, reumatizmo ir t. t. Visi pagiria jo vertybe. Prekė 50 ct.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Zmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo pinigų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nneškie in sztorą, pas savo tautietį ir pareikla lauk ZMIJEZCNIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų,
arba Kraujo.

Gerks EGIUTERRO No 1. pricelbės koźname karte. Duodu paranką iszgydymo drugto, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosioką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz viokliū angaliū ir szakniū isz devyneriū dalykiū sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl koźno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekoriū tarp muų tautos czlonai Amerikoje. Teipogi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir ženklina daugiau kaip 10 daktarų, nežine pagalboj esirgusios žmonijos Dėlto: gi jeigu kada jus Dievas teiktusi dalipetēt kokia liga, tai tuojans nusiduokite anirodos pas iįji.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

W. Matuseviczius.

Uždėjan krantvę visokių 'avorų kaip ant tai: marezkintių, kalnierių, naktaizų, petnesų, visoxyū skrybėlių, pagal madą overkotų marszkiniū ir dar kitokių daigtų Teipogi lankau ir kriauciszką sznapą siuviū drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žyda, gerians eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.

BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugysezių susirinkimams. Svetainė parsamdoma dėl veselijių, balių ir tt. Gėrymai pirmos klia-os; vynu visokio skyriaus likierių ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyozia.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

INOSTRAITYKAI

Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai.

Mus darbininkų knopelė matydama jog musų sunkiai uždirbti pinigai tenka pavoniams karcziaminkams. Taigi, uždėjome darbininkiszką karoziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susiprinti savo spēkas.

Keliviai pribuvę isz kitų vietų gaus pas mus melingą priėmimą ir prieteliszską rodą.

Lietuviu Prekyties SALONAS.
785 Bank str. WATERBURY, CONN.

ZINGEIDU IR AKYVA DEL SVIETO.

Tikrai vlenatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiiko plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1 00. Siuncziam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszką adresavokit sziteip: The J. M. BRUNDAZS CO. Chemists Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Mes katik gavome szviezių pavasarintų czeverykių vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visi yra Junijos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Teipogi czeverykus dirbame ir ant apetelevimo. Ateik ir pamėgin, o busi užganėdintas.

Kankinimas Romatizmo.

Nė vienas isz parengtų instrumentų ant kankinimo kuno per Hiszpaniszką inkviziciją negali lygintis kankinimams kuriuos, turi iszkęsti žmogus, romatizmu sergantis, kas diena laike szalto ar drėgno oro. Kiekvienas sąnarys turi vietą dėl didelės nelaimės, kiekvienas muskulas iszrodo turintis kas minuta naują vietą dėl skausmo, nėra mažiausios dalies kuno kad nejaustum atskyrio pastovinczio skausmo. Liga prasideda rankose ir kojose, bet jeigu skubei nesigydo, gal apimti visą kuną. Netik vienas kankinimas szitos baisios ligos isztraukia visą energiją, bet visos dalys kuno prieszingai dirba ir niekas kaip tik skausmai užima jusų mislis.)

Kas tik tavę žada iszgydyti yra mielas, užtad jus romatizmais serganti esate apgaunami lengvu budu mostimis, proszkais ir kitais niekniekais. Kada jau viską tą busite iszmėginę kreipkitės ant tikro kelio, ką jums jau pirmiau reikėjo padaryti, ir eikite pas daktarą — specialistą, o tokiu yra:

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24-th str.
New York City.

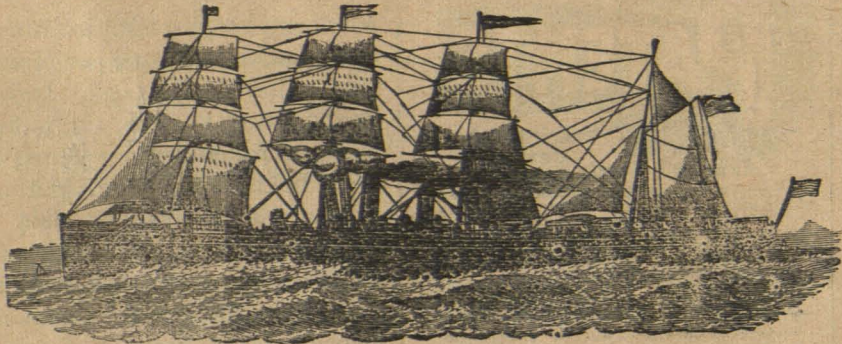
Nes jisai isztyrinėjo szitą lygą ir jos pasekmes ant yvairių ligonių per ilgus metus. Czionai nėra užminimo visiszkai, jisai pažįsta romatizmą ir tavo romatizmas gal buti iszgydytas. Jisai gydo savo nauju budu su elekrika ir greitai, o be pasekmės gydymo visiszkai negali buti. Jau pirmą dieną gydymo pajausite lengviaus, skausmas nustos ir kaip tik sugadintas kraujas bus sumažintas busite pilnai ir užbaigtai iszgydyti.

Neabejok ir netrotik vilties! nes nepasisekimas yra negalimas. Nekęsk skausmų nė dienos ilgiaus! — nes pagelba laukia tavę. Užsiraszyk sau vardą ir adrisą: DR. LEONARD LANDES 134 E. 24-th SRT. NEW YORK CITY, arba iszkirpk szitą apgarsinimą ir atsineszk su savim. Jei negali ateiti, raszyk, bet asabiszkai ar per laiszką atsiszauk tik pas SPECIALISTA.

Joe Harrio HOTELIS

103 E, Main ir kampo Eno str.
Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos kliaosos Teipogi užkandžiai dovanai kas vakaras.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigercų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkiami nuo sztorininkų visados reikalaukit Kazuno Trajank s. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininką mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per pacztą į trumpą laiką.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine arba panaszios ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins ligą, bet ir praszalins į trumpą laiką. Kasztuoja \$1 00 su prisiuntimu per pacztą \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets *Gumbo-Kura No 1*, tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjimą greit apstabd, su prisiuntimu per pacztą kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laiką, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpą laiką per pacztą. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, AA.

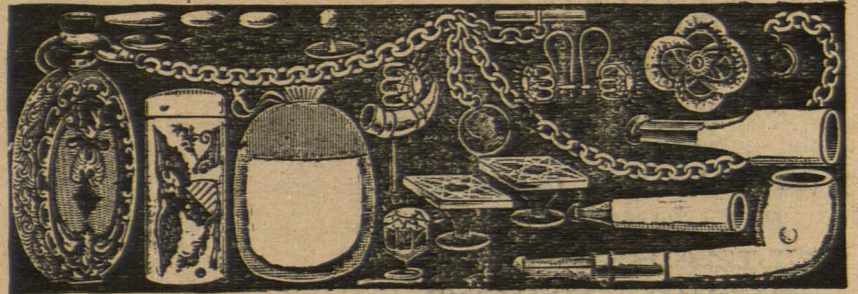
LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiasiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Teipogji senus ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį.

Lietuviu užeiga

Geriausė užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todel nepamirszkit jog mano **HOTELIS** po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.
Petras Lipavyczia.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit pažūrēt, pažinrėjims nieko nekasztuoja!
Dabar mes paleidziame turgan geriau į laikrodėli: **TIKRA AMERIKISZKA**, 14K. su dvigubais paauksuotais luksztai, ausuke užsukamas ir austatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su **TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA**, į ilnu akmenų, R. K. gvarantuotas, nikelinuotas viduriai, iszduodame rasztą **GVARANCIJA ANT 20 METU**; pagal iszvelzdą ir cerumą tokį laikrodėlį visados gali lyginti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojams mes duosime begyje 60 dienų puikius prezentas. 1 vieną marių putų PYPKĖ su didele galvuke ir gintarinu cibuku vertės \$1.50; 1 gryną marių putų CIGARNICZIA, vertės 75c; 1 nikelinė briezūkams DEZUTE 25c; 1 dailų auksuotą DICKENS LENCINGELI su Cameo kabute \$1.50; 1 puikią auksuotą SA GUTE, \$1 00; 1 vieną porą puikių AUKSARIU dantantais sodintu, \$1.00; 1 puikią SPILKA iszsuotą drangakmenais 40c; 1 porą paauksuotų kolionikų su pāmterio virezais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su pāmterio apazzia, 25c; 2 kalneriams guzikų, pāmterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 7c. Laikrodėlį ir 14 dovanų siuncziame C. O. D. uz \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszgzaminuoti ant expreso ir jei nepatikt, sugražinkite mums atgal musų kasztais. Kur isziranda Expreso Offisas. \$4 98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį PĖLI: daiktus mes pasiuncziar e tada per pacztą. užregistravę savo kasztais.
Jeigu pirkit ant syk laikrodėlis gausi **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar aikrodėlį ar moteriszką. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lencingėlio mes pasiusime moteriszką 50 colių auksuotą Lorgnette lencingėlį. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neiszbaigęs
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasizi-noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
18 N Hancock st. WILKES-BARRE

HOTELIS
K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visoklos degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant forte-pijano puikias melodijas tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
332 Catharine st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave — Homestead, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

AGENTAS
asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas
Dr. J. Szlupas
Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

GALITE PIRKTI, KA TIK NORITE!

Parduodame viską kuonopigiausiai, o visi pardaviniai gerų — geriansi; gausite viską, pareikalavę isz didziujo musų katalogo. Toji knygutė euteikiama norintiems **UZ DYKA** Papraszins, mes prisiueme ją ant tų pėdų Susilankę katalogo, jeigu jis jums patiks, teiksiles atgrązinti 10 centų už prisiuntimą jo. Tam kataloge pilna paveikslų su vyairių pardavinių kainėmis (cientomi). Mes parduodame: szandykies, revolverius, meszkeres, muzikaliszkus instrumentus laikrodzius arba dziego-risus, ziedus, retėzėl us (lencingėlius), drabužius, monus, kaziras ir kitokius dalykus paeizait ir pael-smaginti; lygiu budu, vežimus, karietas, visovias pabukles meisteriams, kaip tai: kalviams, sziau-cziams, kriauczziams ir kitokliems amatnikams; to lane, parduodame rakandus (meblisus), visokius naminius deigtus ir tukszanczius vyairių dalykų. Tik dasiznokite ir neapleiskite tokios smagios progos. Galite raszyti savo, tai yra lietuviszkoje kalboje.

Czia paduodame keleta paveikslu (sempeliu).

Orient 14K
No 30750J.
MOTERISZKAS TIK-RAI AUKSINIS LAIKRODIS.
— Hunting ant vozas, Atlas viduriai, su septyniais akmenimis, puikiai iszraizytas, o su gvarantija ant penkerių metų.
Tik už \$7.50.

No. 43380.
MAZA SPAUDI-MUI MASZINA. Sveria pustreczlo svaro.
Su visais įtalais tik \$0 92
Prisiuntimas pacztu \$0,40
No. 43381.
SPAUDZIAMOJI MASZINA
self inking didesnė ir geresnė.
Sveria pusseptyniohktto svaro.
Su visais prietaisais be prisiuntimo **\$3,95.**

Perkant ant syk daugiaus pardavinių, mes leisime juos ekspresu, o tada prisiuntimas parsieis datk pigiaus
SUTCLIFFE, & CO. 4-th and Main Streets,
Isteigta 1893 m. Visądidziausia krautuvė szitoje Amerikos szalyje.

No. S403
FOREHAND. REVOLVERIS, KURS PATS ATSPRAGINA
32 ir 38 kalibro. Nuo pustreczlo colio vamedis.
Kasztuoja 1.50. Nusiuontimas pacztu 25

No. M2211.
ARMONIKA PRASIMOKINIMUI.
10 raktų 2 bosai, 1 eilė balų Aptaisas rozijų medzio, puikiai iszraizytas.
Tik \$0,75
be prisiuntimo. Apaszial turime susikrovę puikių ir gerų armonikų.
LOUISVILLE, KY.